

SLOVENSKI NAROD

Izdaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 50 pesov vrst & Dm 2, do 100 vrst & Dm 2.50, od 100 do 300 vrst & Dm 3, večji inzerati po dogovoru. Popust po dogovoru. Inzeratni davak posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Dm 12.-, za tujino Dm 25.-. Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Šmifjeva ulica 4. et. 4.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO: Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ulica 2, telefon št. 190. — JESIENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna številka v Ljubljani št. 10.351.

Po padcu Badajosa:

Zveza med severno in južno

uporniško vojsko vzpostavljena

Dasi so uporniki zavzeli važno mesto Badajoz ob portugalski meji in s tem znatno zboljšali svojo fronto, je položaj še vedno negotov za oba nasprotna tabora

Pariz, 17. avgusta. d. Padec mesta Badajosa, ki so ga zavzeli uporniki v petek ponoči, je omogočil zvezo med četami generala Mole in Franca.

Pri San Sebastianu se vrše še vedno srčiti boji, vendar pa niti uporniki niti vladne čete ne beležijo pomembnejših uspehov. Vladne čete so prešle v ofenzivo proti Saragossi in sicer v treh kolonah iz Valencije, Barcelone in Madrida. Mesto je popolnoma obkoljeno. Uporniške čete so bombardirale San Sebastian in zavzele tri vasi v okolici mesta.

Na fronti pri Cordobi prodirajo vladne čete dalje ter so osvojile več manjših krajev. V pokrajini Navare so vladne čete prispele do 20 km pred Avilo. Položaj upornikov pred Oviedom je obupen. Vladne čete so obkolile tudi Granado. V ostalem je položaj še vedno nejasen.

Klanje v Badajozu

Elvas, 17. avgusta. AA. Havasov poseben dopisnik z meje med Portugalsko in Španijo poroča:

V zavzetem Badajozu se nadaljuje streljanje. Ustreljeni so bili v prvi vrsti aktivni častniki in podčastniki, ki so se borili na strani vlade. Poleg tega je bilo ustreljenih tudi mnogo meščanov. Vse streljanje v areni za bikoborbo. Trdi se, da je bilo v Badajozu ustreljenih nad 1.500 ljudi.

London, 17. avgusta. w. Kakor poroča poseben poročevalec Reuterjevega urada, ki je bil dva dni v Badajozu, ko so ga zavzeli uporniki, se tamkaj nadaljujejo justifikacije pristašev vladne milice. Trupla sežigajo na velikih grmadah. Osebe, ki so osumljene sodelovanja v bojih proti uporniškim četam, se postavljajo pred vojno sodišče, ki jih že pri najmanjšem sumu obsodi na smrt.

Demanti uporniškega generala

Sevilla, 17. avgusta. AA. General Quipeo de Llano objavlja po tukajšnjem radiu, da so neresnične vesti, ki so jih včeraj širili iz Madrida. Posebej je neresnična vest, da je polkovnik Aranda, ki brani Oviedo, kapituliral. Prav tako so neresnične vesti, da so vladni pristaši zavzeli Granado. Nazadnje zavrača general Quipeo de Llano obtožbe, da uporniki uganjajo grozovitosti nad mirnim prebivalstvom.

Obisk generala Franca v Burgosu

Burgos, 17. avgusta. AA. Semkaj je prišel včeraj iz Seville general Franco v spremstvu štirih oficirjev. Na letališču so ga pozdravili generala Cabanellas in Mola in članjunte. Nato so imeli vsi trije generali v vladni palači konferenco. O njihovem posetu ni izšlo nobeno poročilo. Generali so nato prisostvovali maši v katedrali v Burgosu. Obistnovi jih je navdušeno pozdravljalo. Mesto je v zastavah. Po obedu se je general Franco s svojim spremstvom vrnil v Seviljo.

Pred uporniško ofenzivo proti Madridu

London, 17. avgusta. w. O bojih v Španiji javljajo listi soglasno, da so uporniške čete po zavzetju Badajosa justifikirale mnogo članov vladne milice. Nekateri listi poročajo o 1000 do 2000 justifikacijah. »Times« pa govori samo o nekaj sto justifikacijah. »Daily Telegraph« javlja o nadaljnjih uspehih uporniških čet. Tri ofenzive, namreč na severu proti San Sebastianu, na jugu proti Malagi in v središču proti Madridu se uspešno nadaljujejo. Napadalec so prekinili zveze med Irunom in San Sebastianom. Za prihodnje dni se pričakuje padec San Sebastiana. Ker so zopet vzpostavljene zveze med severno in južno vojsko, se pričakuje sedaj velik napad uporniških čet proti Madridu, da bi se glavno mesto z gladom prisililo h kapitulaciji.

Uspehi vladnih čet

Madrid, 17. avgusta. AA. Notranje ministrstvo objavlja, da je nedelja na bojišču severno od Madrida potekala v miru. Poročilo pravi, da vladne čete prodirajo proti Ternetu in Huesci. En oddelk vladnih čet se je izkrcal na Majoriki. Boji v okolici Granade in Cordobe se nadaljujejo in razvijajo ugodno za vlado. Boji okoli Badajosa še vedno trajajo.

Havas poroča: Vojno ministrstvo objavlja, da so vladne čete zavzele vojašnico Res y Carcel, zadnje pribežališče upornikov v Gijonu. Posadka, ki je branila vojašnico se je predala.

Vladne čete pred Cordobo

Madrid, 17. avgusta. AA. V pokrajini Estremaduri je prišlo do ljutih bojov. Vladne čete prodirajo polagoma, toda stalno proti Cordobi in so le še 15 km daleč od mesta. Vladna letala so bombardirala davi tudi Granado.

Kje prevladujejo uporniki

Madrid, 17. avgusta. Fronte rojujoših se strank v španski državljanski vojni so razdelile državo v dve približno enaki polovici. Vladne čete imajo v posesti skoro enako število velikih mest kakor uporniki. Približno 15 do 16 milijonov ljudi, več kakor polovica prebivalstva je še vedno v posesti madridske vlade. 26 večjih mest pa obvladujejo uporniki. Splošno se ne more reči, da je vzhodna polovica Španije vladni zvesta, zapadna pa je na strani upornikov.

Meja med obema nasprotnima taboroma poteka od francoske meje vzhodno od Huesce, ki je še vedno v posesti upornikov, nakar se obrne proti zapadu in jugozapadu ter obkroža od Guadalajare špansko glavno mesto, Fronta ob Madridu tvori polkrog od Guadalajare preko Somosierrre in Guadalajare proti Naval Peralu na jugozapadu. Nato poteka črta dalje proti Toledu, ki ga imajo zasedene vladne čete, nadalje južno-zapadno preko Estramadure, končno pa proti vzhodu preko ozemlja ob Granadi, kjer se vrše ljuti boji, in od tu dalje proti zapadu v bližino Malage.

Boji pri Gibraltarju

Madrid, 17. avgusta. AA. Po uradnih vesteh so vladne čete pri La Linei in Cadizu razvile živahno topovsko in letalsko akcijo ter prizadele upornikom že mnogo škodo.

Sevilla, 17. avgusta. AA. Iz Santiaga de Compostele poročajo, da so uporniki blizu La Linee premagali večji oddelk vladne vojske. Ubilih je bilo 170 delavskih prostovoljcev.

Poziv katalonske delavske zveze

Barcelona, 17. avgusta. AA. Katalonska ekstremistična glavna delavska zveza je pozvala vse delavstvo, ki je organizirano v njenem okviru, naj se vzdrži vsakega samovoljnega postopanja v svrhu socializacije javnega življenja. V pozivu pravi, da se bo v Kataloniji izvršila socializacija celokupne produkcije, toda za tako ogromno delo je potrebno mnogo časa in načrtnega postopanja. V pozivu pravi delavska zveza, da se morajo delavci sedaj zadovoljiti s sklepi z dne 8. avgusta, po katerih so bile vse plače povišane povprečno za 15%, najemnine pa znižane povprečno za 50%.

Francoski parnik zavezil na mino

Alsir, 17. avgusta. AA. Parnik »L'Oranais« se je v tragičnih okoliščinah potopil. Utonilo je 30 ljudi. Pomorski krog menijo, da je francoska ladja naletela na mino, ki jo je gibraltarski ožini postavili uporniki ali pa vladni pomorščaki, ki jo je pa nato

zaneelo v alžirске vode, pomorske oblasti pa pravijo, da so to povsem neutemeljene govorice. Nihče izmed rešenih potnikov in mornarjev ni elizal nikake eksplozije v trenutku, ko se je ladja prišla potapljati.

Kabili se upirajo

Madrid, 17. avgusta. AA. Snodi se je zvedelo po radiju, da je general Franco naletel na hude težave pri naborih maroških domačinov. Zlasti se kabili, ki dajejo protivojo, da bi se Kabili borili proti madridski vojski. Zato je prišlo tudi že do sporov med vrhovnim poveljnikom generalom Francom in nekaterimi španskimi višjimi častniki. Španski oficir, ki je vodil nabore, je zaradi premešane odziva Kabilov izvršil samomor.

Irski prostovoljci za španske upornike

London, 17. avgusta. AA. »Sunday Chronicle« je objavil davi vest iz Dublina, da zbirajo tam z vsa naglieo prostovoljce, ki se bodo borili skupno s španskimi uporniki proti sedanjemu madridskemu režimu. List pravi, da se največ prostovoljcev oglašajo v vrst organizacije Zelernih sraj, ki jo vodi general O'Duffy.

Nova letala za madridsko vlado

London, 17. avgusta. AA. Današnji »Daily Telegraph« trdi, da je pretekli teden Francija poslala španski vladi 19 francoskih vojni letal.

Angleška vojna ladja v Valenciji

Valencija, 17. avgusta. AA. Poveljnik angleške linitjske ladje »Repulse«, ki je usidrana v valencijski luki, je povabil pokrajinskega guvernerja in ostale zastopnike španskih civilnih oblasti na obed ki so ga priredili na ladji. Obeda se je udeležil tudi angleški konzul v Valenciji. Četa mornarjev je izkazala zastopnikom španskih oblasti vojaške časti.

Anglija bo posredovala med vlado in uporniki

London, 17. avgusta. Vlada je poslala v Madrid svojega posebnega odpravnika diplomatskih poslov. Kakor zatrjujejo tukajšnji politični krogi, na načrto za ščititi angleške državljane v Španiji, obenem pa tudi posredovati med madridsko vlado in fašističnimi uporniki. Španska vlada je sporočila v London, da je pripravljena za sporazum z uporniki, vendar pa te poslednje vesti v Madridu doslej še niso potrdili.

Ameriško posredovanje

Montevideo, 17. avgusta. AA. Urugvajski zunanji minister je poslal v imenu vlade vsem evropskim vladam noto, v kateri predlaga, naj bi ameriške države posredovale v španski državljanski vojni. Ameriške države bi mogle nastopiti s pomočjo panameriške zveze v Washingtonu ali pa v kakih drugih prestolnicah.

Pred obnovo parlamentarizma v Bolgariji

Volitve v sobranje bodo razpisane bržkone še pred koncem meseca

Sofija, 17. avgusta. p. Poslednje dni je bilo v političnih krogih več značilnih sestankov in razgovorov, ki napovedujejo skorajšnje važne izprumembe v bolgarskem političnem življenju. Tako sta se sestala vodja bivše demokratske stranke Aleksander Malinov in notranji minister Krasnovski, ki sta pretresla vsa politična vprašanja, nekoliko dni kasneje pa se je Krasnovski sestel z zemljedelskim prvakom Dimitrijem Gičevim, s katerim se je sporazumel o čim prejšnjem razveljavitvi zakona o uklinjenju političnih strank, da bi mogli njihovi prvaki stopiti pred narod s programom svojega dela. Kakor kažejo vsi znaki, bo ta zakon uklinjen ter volitve v parlament razpisane do konca meseca. V vladnih krogih govorijo poslednje dni o novi zasednitvi za politične krivce, s katero se

li vlada pomiriti politične strasti med narodom.

Sporodom s sestavo volilnih imenikov za moške izdelujejo občine po odredbi notranjega ministrstva tudi posebne imenike žensk, starih nad 25 let, zaradi česar trdijo, da bo z novim volilnim zakonom priznana tudi ženskam volilna pravica in sicer pri občinskih volitvah.

Nahas paša pojde v London

Kaire, 17. avgusta. b. Predsednik egiptске vlade Nahas paša bo odpotoval na čelu egiptске delegacije v London, da tam podpiše pred kratkim doseženi sporazum med Anglijo in Egiptom. V egiptski delegaciji bo okoli 20 oseb.

Anglija na strani Francije

V vprašanju nevtralnosti glede na dogodke v Španiji je Anglija povsem solidarna s Francijo

Pariz, 17. avgusta. AA. »Petit Parisien« naglašja pomen note, ki jo je poslala angleška vlada francoski glede na dogodke v Španiji. To poročilo, pravi list, je najboljši dokaz popolne solidarnosti med francosko in angleško vlado v tem vprašanju. Vse kaže, da je italijansko obnavljanje v precejšnji meri vplivalo na razpoloženje v Londonu. Foreign Office se je postavil na stališče, da bo Anglija najbolje podprla načrt za sporazum o nevtralnosti, če javno izpove svoje soglasje s Francijo. Kar se tiče Nemčije, ni nikakega znamenja, da bi bila pripravljena odgovoriti na zadnje predloge. Sodeč po komentarjih nemškega tiska so se na oni strani Rena poprijeli za vlačevalne taktike.

»Matin« ima brzojavko iz Berlina, po kateri namerava nemška vlada odgoditi svojo končno odločitev. Hitler je sklical danes svoje glavne sodrujke, da se z njimi posvetoje o nemškem odgovoru. Dobro poučeni progii v Berlinu zatrjujejo, da se je nemška vlada odločila, da za sedaj ne da konkretnega odgovora na najnovejši predlog francoske vlade.

»Journal« objavlja nasprotno vesti iz Berlina, da je nemški odgovor že gotov, da je pozitiven in da je francoski poslanik François Poncet že poučen o njegovi vsebini. Španska vlada ni odgovorila na nemško zahtevo naj zopet izroči Luftbansi njena letala, ki so jih pred nekaj dnevi zaplenili na španskem ozemlju. Odgovorni politični faktorji bodo gotovo imeli daljšo konferenco z nemškim poslanikom v Parizu, ki je včeraj prišel v Berlin, preden se bodo odločili tudi glede vprašanja zaplenjenih nemških letal.

»Oeuvre« ugotavlja, da se je francoska vlada odločno izrekla za nevtralnost. Njena dolžnost je dovoliti španskemu narodu, da si sam napiše svojo zgodovino ne glede na to, komu veljajo simpatije sedanjega francoskega režima. Princip nevtralnosti nalaga francoski vladi, da strogo nadzira nad ravnanjem drugih vlad, ki prav tako ne smejo intervenirati v korist enega ali drugega tabora v Španiji. Francija mora

zastaviti vse svoje sile, da se omogoči spoštovanje pravice vsakega posameznega naroda. Francija mora nastopiti tudi proti prostovoljskim pokretom v lastni kakor tudi v drugih državah, predvsem pa mora poskrbeti, da tajni agenti generala Franca ne bodo najemali prostovoljcev med domačini v francoskem Maroku.

Značilna izjava francoskega ministra

Pariz, 17. avgusta. w. V govoru, ki ga je imel v Lilleu, je francoski notranji minister Salengro izrazil svoje simpatije za madridsko vlado. Med drugim je izjavil, da se zaveda svoje odgovornosti kot ministra, vendar pa si želi zmago legalne vlade prijateljske države.

Vansittart v Franciji

Pariz, 17. avgusta. AA. »Matin« poroča, da bo stalni državni podtajnik pri angleškem zunanjem ministrstvu sir Robert Vansittart, ki je v petek odpotoval iz Berlina, kjer se je mudil več dni in bil tudi na olimpiadi, preostali del svojega dopusta prebil nekeje v Franciji. Potoval bo tudi skozi Pariz, kjer bo imel daljše posvetovanje z angleškim poslanikom. List meni, da se bo ob tej priliki morda sestel tudi s francoskim zunanjim ministrom Delbosom.

Nemčija čaka dalje

Pariz, 17. avgusta. d. Iz Berlina poročajo, da se je vršila seja vlade pod predsedstvom kancelarja Hitlerja in ob prisotnosti stih vodilnih osebnosti nemške zunanje politike. O seji ni bil izdan noben oficijelen komunikat, trdijo pa, da je nemška vlada odločena čakati nadalje na razvoj dogodkov, kar pomeni, da ne bo še kmalu odgovorila na francosko noto glede nevtralnosti napram Španiji, ker menijo, da bi pozitiven odgovor na francoski predlog opajal položaj madridske vlade. V Nemčiji prekačujejo v splošnem uspeh španskih upornikov, zaradi česar se je treba po njihovem mnenju izogibati vsemu, kar bi pri uporniki izzvalo nezadovoljstvo, tako da bi se Nemčija znašla napram bodoči španski vladi v privilegiranem položaju.

Akcija za pomirjenje Palestine

Jeruzalem, 14. avgusta. o. Arabski tisk napoveduje znova intervencijo transjordankega emira Abdulaha pri angleškem kolonialnem ministrstvu. Kakor znano, so bila pogajanja zaradi Palestine zadnje dni prekinjena, vest o Abdulahovi intervenciji pa kaže, da poizkusa za mirno likvidacijo spora v Palestini se ni propel.

Jeruzalem, 14. avgusta. v. Val terorja se je spet razširil po vsej Palestini. V Rospinu in Tel Avivu je bilo več oseb ranjenih, med njimi je tudi nekaj žensk. Zupan židovske vasi Micpah je ubit, v starem mestu v Jeruzalemu pa je bil ustreljen neki tajni policist.

General Gamelin v Varšavi

Varšava, 17. avgusta. v. General Gamelin je včeraj posetil več vežbališč poljske vojske v bližini Varšave. Zvečer mu je francoski vojaški ataše priredil dino.

Obnova trgovine med Bolgarijo in Rusijo

Sofija, 17. avgusta. t. Bolgarski trgovski krogi so započeli živahno akcijo, zahtevajoč od vlade čim skorajšnje zaključitev trgovinske pogodbe z Rusijo. V tem smislu vsi listi v Sofiji objavili članke najmerodajnejših oseb bolgarskega merodajnega življenja.

Japonci prevzemajo mandžursko upravo

Tokio, 17. avgusta. AA. Agencija Domei poroča, da se pripravljajo velike osebne spremembe v mandžurski državni upravi. Mnogi dosežanji višji mandžurski ali pa kitajski uradniki bodo zamenjani z japonskimi uradniki in sicer v prvi vrsti z bivšimi japonskimi višjimi častniki.

Ameriški časopisni magnat v Italiji

Neapelj, 17. avgusta. AA. S prekoceančkim parnikom »Rex« je prispelo včeraj 1.600 potnikov iz New-Yorka, med njimi tudi William Hearst, lastnik velikega ameriškega časopisnega trusta, nadalje več ameriških senatorjev in drugih uglednih osebnosti.

**CITAJTE
„LJUBLJANSKI ZVON“**

Italijanske letalske vojne vaje

Rim, 17. avgusta. k. V pelak so se pričele ob ligurski obali velike letalske vojne vaje, pri katerih sodeluje več sto letal. Ponoči je okrog 150 letal izvršilo poskusni napad na pomorsko bazo Spezijo. Pri obrambi luke so sodelovali poleg obalnih baterij protiletalski oddelki fašistične milice ter civilna organizacija za obrambo prebivalstva proti letalskim napadom. Nočnim manevrom sta prisostvovala tudi državni podtajnik v letalskem ministrstvu general Valle in poveljnik 1. letalske zone general Tedeschini.

Krst rumunske podmornice

Bukaresta, 17. avgusta. AA. V Konstanca so včeraj krstili prvo rumunsko podmornico »Delfinul«, ki je bila zgrajena v neki italijanski ladjedelnici. Svečanosti so prisostvovali kralj Karol, vsi člani vladne poveljnik vojne mornarice admiral Balanescu in drugi zastopniki vojske. Kralj Karol je pozneje prisostvoval tudi večji nove podmornice »Delfinul«. Nazadnje se je vršila revija vsega rumunskega vojnega brodogradništva, kolikor ga je sodelovalo pri svečanosti.

Kongres

slovenskih geografov

Sofija, 17. avgusta. p. V veliki dvorani sofijske univerze je bolgarski prosvetni minister dr. Mihajlov otvoril včeraj IV. kongres slovenskih geografov in etnologov, na katerega je prišlo 420 delegatov iz vseh slovenskih držav. Iz Jugoslavije se ga udeležuje okoli 30 naših znanih strokovnjakov. Gostom je bil že na postaji v Dragomanu prirejen prieten sprejem.

Stavka avtobusnih podjetnikov v Beogradu

Beograd, 17. avgusta. Zaradi stavke avtobusnih podjetnikov je bila včeraj pri ministrskemu predsedniku dr. Milanu Stojadinoviću posebna deputacija njihovega združenja s predsednikom Božidarom Leštercem na čelu. Predsednik vlade je deputacijo ljubezno sprejel in se podrobno informiral o potrebah in željah podjetnikov. Deputaciji je zagotovil, da se bo zavezal za to, da se bodo njihove zahteve uresile.

Borzna poročila

Curli, 17. avgusta. Beograd 7.-, Pariz 20.2025, London 15.4225, New York 306.875, Bruselj 51.70, Milan 24.1750, Amsterdam 308.35, Berlin 123.45, Dama 57.25, Praga 12.68 Varšava 57.45, Bukaresta 22.6.

Visoki gostje na škofjeloški razstavi

Zadnji dan se si je ogledali tudi knez namestnik Pavle,
vojvoda Kentški in krajevni namestnik Perovič

Škofja Loka, 16. avgusta. Obrtno-industrijska razstava v Škofji Loki, ki je bila odprta pet tednov, je bila danes zadnji dan odprta, čeprav so bile izražene želje, naj bi se razstava nadaljevala. Ker pa zaradi pomanjkanja prostora razstavnega obzora, pa tudi ker se bliža šola, tej želji ni bilo mogoče ustreči, je bila razstava z velikim moranjem in gnetenjem uspešno danes zaključena. Danes je bil torej zaključni dan te velepomembne, širokopotezne in za ves novi škofjeloški kraj tako važne prireditve. Razstavi odbor z g. Lov. Planina na čelu je imel toliko poguma, da je organiziral kljub velikim žrtvam obrtnike Šelške in Poljanske doline in priredil v splošnem prvo tovrstno razstavo v Škofji Loki. Treba je bilo vložiti mnogo truda in dela v pripravo, zato pa je bil uspeh razstave že vnaprejšnji zagotovljen. V 22 sobah nove osnovne in meščanske šole so obrtniki razstavili svoje lične številne izdelke, izven okvira navadnih obrtniških razstav pa so uredili posebno meščansko sobo, kjer so bile zbrane razne čehovske znamenitosti: starinske čehovske skrinje, privilegiji čehov, stare listine itd., zastopani so bili vse vrste obrtniki: krojači, tkalci, kovarji, pletarji, kleparji, pekarji, mizarji, klobučarji, kiparji, sedlarji, kolarji, čevljarji, torbarji, razstavljene so bile šipke iz železnikov in žirji, fotografski izdelki, med drugim celo frizerski salon, žebeljski izdelki iz Kropce. Poljansko dolino je zastopala dvorna dama ga. Tavčarjeva, Šelško pa dr. Andrejka. V petih tednih si je razstavo ogledalo okrog 10 tisoč ljudi, med drugimi je razstavo obiskalo vojaštvo Škofje Loke zastoj.

Svoje zanimanje za razstavo so pokazali mnogi odličniki, saj je bila v petek med najvišjimi gosti sama kraljica Nj. Vel. Marija, ki se je zanimala za lepe čipkarske izdelke, v nedeljo ob zaključku razstave pa so se nenadoma, nenapovedano pojavili v lepem avtomobilu sam knez namestnik Pavle, vojvoda Kentški in kraljevski namestnik g. Perovič, ki so prišli okrog 16. na razstavo s svojim spremelstvom, med katerim sta bila tudi načelnik v ministrstvu trgovine dr. Lazarevič in inšpektor v ministrstvu za šume in rudnike g. Kraljevič. Med obiskovalci so bili dalje bivši ministri Ivan Mohorič, tajnika Zbornice za TOI dr. Pless in dr. Pretnar, komisar zbornice za TOI dr. Logar, monsignor Steska, a ob otvoritvi sreča so obiskali razstavo dr. Lovro

Bogataj, banški svetnik, domačin, ki je prišel v imenu banovine otvarjat orod, novi glavni g. Malej Kaki, vodja evropske izpostave g. Legat ter razni predstavniki cerkvenih, civilnih in vojaških oblasti ter vsi špani okraja.

Vsi obiskovalci so se vpisali v spominsko knjigo društva in nove šole. Knez namestnik Pavle kot poznan ljubitelj starin in umetnosti si je v občudovanju ogledal zlasti čehovsko razstavo, o kateri se je izrazil prav pohvalno, zlasti so mu ugajale lepe starinske skrinje, od katerih si je izbral najlepšo, pa tudi o drugih razstavljenih izdelkih je vedel veliko hvalo, saj je za svoje male prince nakupil mnogo lepih igračk, od g. Plantariča je kupil 4 stenske ure, namizni pri, nekaj lepih listin od torbarjev, posebno zanimivo pa je, da je knez namestnik s Kentškim vojvodo na Brdu dopoldne prav pridno obiskoval grmovje, kakor se je sam izrazil, in si je v ta namen na razstavi kupil dve sekirici-krivadi, ki sta mu zelo ugajali. Knez namestnik se je posebno čudil krasnim mizarskim izdelkom in se je zlasti zanimal, kje so se neki mogli naši mizarji naučiti kaj takega. Visoke goste je vodil po razstavi g. prof. Franc Planina, ki ima precej zaslug, da je bila zlasti čehovska soba tako lepo urejena, za kar ei je mnogo prizadeval tudi g. Lovro Lotrič, predsednik Druženja obrtnikov. Sploh je bil knez namestnik izredno zadovoljen in je to svoje zadovoljstvo izrazil tudi razstavnemu odboru. Ko so se mu ob tej priliki zahvalili za to, da je Škofja Loka postala sredi, je knez izjavil: »Zasluzili ste to in se pokazali vredne, ne samo s to razstavo.« Okrog petih se je knez namestnik z vojvodo Kentškim in spremstvom odpravil spet proti Brdu, kjer je na počitnicah.

S tem visokim obiskom je bila razstava več kot častno zaključena saj je pokazala veliko pozornost obiskovalcev, ki so se izrekli zelo laskavo o vsej prireditvi. Zadolvoljen je bil razstavi odbor, prav tako pa tudi vse občinstvo in ves okraj. Razstava sama je namreč pokazala vse zgodovinski razvoj gospodarskega in kulturnega življenja današnjega okraja od čehov pa do danes, kar kaže tudi knjiga, ki so jo izdali obrtniki Škofje Loke in njenega okraja. Po zaključku razstave se je vršilo zbiranje vstopnic, ki naj bi zadela vrednost 1000 Din v lepi dvorani pa se je razvila nato priredna zabava.

Hmeljarji pred svojo kupčijo

Včeraj je bil v Grobljah v Savinjski dolini občni zbor
Hmeljarske zadruga

Ljubljana, 17. avgusta. V Savinjski dolini so se začeli prazniki dela; prav za prav sadov dela. Obiranje hmelja je že v polnem razvoju in po vsej dolini diši hmelj, kakor da je dolina nalašč parfimirana za tako lepe dni, kakor so tam dnevi obiranja hmelja, ki je letina dobra. Toda pri vsej poetični zunanosti prevladuje trda proza; povsod se odraža boj za zaslužek. To se je zlasti poznalo včeraj na obnem zboru Hmeljarske zadruga, ki je bil v tako zvanih Grobljah, v Latkovi vasi pri Sv. Petru v Savinjski dolini.

Iz vse doline so prihiteli hmeljarji, da je bil velik vrt v gostilni »Grobljski most« skoraj pretesen. Hmeljar je poseben tip našega kmeta. Reči je treba, da so hmeljarji med kmeti najbolj inteligentni, kar si pač razlagamo s tem, da morajo neprestano računati v skrbi, kako bodo najbolje vnovčili pridelek in skrbeti, kako bi ohranili pleme hmeljev cvet tako nevarnih boleznih. Menda ni v nobeni kmetijski panogi toliko rizika kakor v hmeljarstvu in stara hmeljarska čedenca pravi, da pri hmelju ni še nihče obogatel, pač pa marsikdo obubožal. Nedvomno niso nobeni občni zbori, zlasti kmetijskih organizacij tako dobro obiskani kakor so hmeljarske organizacije. Na teh občnih zbora hmeljar navadno zve najzanesljivejšo prognozo o cenah hmelja na svetovnem in domačem trgu, pa tudi o svetovnem pridelku. Delovanje zadruga jih niti toliko ne zanima. Zato so hmeljarji tudi včeraj z napeto pozornostjo sledili poročilu o letošnjem pridelku hmelja v svetu in položaju na svetovnem trgu.

Občni zbor je vodil načelnik zadruga Miheleč (celjski župan). V svojem poročilu je tudi omenil, da je lito dovoljena polovična volumna za obrabe hmelja. Poročilo o poslovanju zadruga je podal poslovodja inž. Dolinar, ki je bil imenovan za hmeljarskega nadzornika s sedežem v Celju. Prej hmeljarskega nadzornika ni bilo.

Hmeljarska zadruga ni pridobitno podjetje ter služi koristim splošnosti po pravih zadrugnih načelih. Njena najvažnejša naloga je, da posreduje med hmeljarji in kupci hmelja ter izloča prekupčevanje. Zadruga nikdar ne izkazuje dobička, ter nima obratnega kapitala. Njeno trgovino tvorijo predvsem deleži zadrugnikov, odnošno pristopnina. Deleži so po 20 Din in je zdaj vplačanih za 14.900 Din detestov. Imovina zadruga je znašala 30. junija t. l. skupaj Din 90.936. Organiziranih je dobra tretjina hmeljarjev. V preteklem poslovnem letu je bilo 1.068 Din primankljaja, ki je krit iz rezervnega sklada. Lani je zadruga priredila vzorčni sejem v Zalcu. Tudi letos ga namrava. Izpremenjena so bila pravila v nekaterih točkah. Po spremembi se odelje ne bodo več obrestovali deleži in čisti dobiček se bo vsako leto pripisal k rezervnemu skladu.

Najbolj jo hmeljarje zanimata poročila hmeljarskega nadzornika inž. Dolinarja o letošnji hmeljski sezoni. Inž. Dolinar je nedavno potoval po Nemčiji in Češkoslovaški nalašč zato, da je preučil, kako kaže le-

tošnji pridelok. Vendar je bila presoja sedaj še težka, ker na Češkoslovaškem začno obirati hmelj šele prihodnji teden, v Nemčiji pa ob koncu meseca. Nasadov je v Nemčiji letos približno toliko kakor lani, in sicer 9.080 ha. Lani so pridelali okrog 209.000 q, letos pa bodo nekoliko manj. Vendar pa ne zavisi vse od količine pridelka, temveč je zelo važna kvaliteta. Zadržanje čase je v Nemčiji in na Češkoslovaškem zelo deževalo ter je odvisno od vremena, kakšna bo kakovost pridelka. Če bo vreme zadnjega tedna ugodno bo pridelek seveda boljši, dočim je prejšnje dni med deževjem kazalo, da bo hmelj slab v Nemčiji. Nekoliko se ga je lotila tudi peronospora.

Naš največji hmeljarski konkurent je Češkoslovaška, dočim se nam Nemčijo ni treba toliko bati, ker porabi skoraj ves pridelek sama. Češkoslovaška izvaža 3 četrtine svojega pridelka. Lani je pridelala na površini 11.295 ha 190.000 q hmelja, letos pa ga bo za okrog 130.000 q več. Zaradi vremenske »katastrofe« bo le 6.000 do 8.000 q manj hmelja ter vidimo, da ni bilo tako hudo, kakor so pisali nekateri češki listi. Vihar je podrl žična ograjda na površini okrog 600 ha, toča je pa oklestila približno 150 ha. Podrta nasade je vojaštvo kmalu dvignilo in bo približno polovico pridelka še dobrega. V splošnem kaže, da bo lepega pridelka polovico, če bo ostalo vreme tako neugodno, kakor je bilo prej, sicer pa bo 75 odst. lepšega blaga. Na Poljskem so imeli lani zasajen hmelj na površini 3.500 ha. Največ hmelja pridelata Amerika, lani ga je 250.000 q, letos pa ga bo za okrog 100 tisoč q manj zaradi hude suše. Pri nas smo lani pridelali 43.000 q, v Vojvodini pa 49 tisoč q. V Vojvodini bo letos približno četrtino manj pridelka. Lani je znašal svetovni pridelok hmelja nad milijon q, letos pa bo za okrog 100.000 q manjši.

Potreba po hmelju v svetu rase, ker v mnogih državah narašča konzum piva. V nekaterih državah letos potreba ne bo krita z letošnjim pridelkom, toda v Nemčiji imajo baje precej zaloga. Malo zaloga je na Češkoslovaškem. Vse kaže, da bodo letos cene višje. Cene bodo zlasti znatno višje, če bo češki hmelj slab. Naglašati je treba, da je kakovost savinjskega hmelja enaka najboljšemu nemškemu hmelju. V Nemčiji je zanimanje za naš hmelj poraslo. Nedvomno ni nezanimivo, da si v Nemčiji večš izboljšujejo nekateri prodajalci nemški hmelj z našim. Letos se hoče Nemčija zopet uveljaviti na svetovnem trgu s hmeljem, ter je treba računati z nekakšnim nemškim dumpingom. Toda Nemčija letos ne bo mogla postaviti na trg večjo količino izvirnega, zelenega hmelja.

Mnogo zavisi od hmeljarjev samih, kakšne bodo letošnje cene hmelja. Če bodo oprezni, bodo letos lahko prodali hmelj znatno dražje kakor lani, ko je bil po 15 do 30 Din kg.

Hmeljarji so živo posegali v debato in predlagali več pametnih ukrepov za izboljšanje njihovega položaja zlasti za najbolj kritičen čas, ko bodo prodajali hmelj. Tako

je na pr. predlagal eden izmed njih, naj bi davkarja dovolila moratorij hmeljarjem, dokler bi hmelja niso na prodaj, naj bi ruhečni bi lahko vplivalo na ceno hmelja. Letošnji občni zbor je pokazal, da se hmeljarji mnogo bolj zanimajo za svojo organizacijo in stanovske zadeve kakor so se prejšnja leta in zlasti lani v Zalcu.

Zopet je pol noč

Ljubljana, 17. avgusta. V Zapolah pri St. Vidu se je odigrala v noči na nedeljo krvava igra, ki je vzbudila v vsej okolici veliko pozornost. Posledično okrog 1. sta se vrstila iz Dravej domov 66letni posestnik in mizarji mojster Josip Kunčič in njegov zet Lojze Z. Z njima je bilo še nekaj drugih, ki pa so že popreje zavili v stran, dočim sta ona dva krenila po steni, prvi namenjen v Podgorje, drugi pa domov v Zapolje. Ta isti večer sta se preje prepirala zaradi družinskih razmer, na etični sta se po ponovno sporek. Prišli so hise posestnika Berliča, po domače pri Petercu, se je zet Lojze Z. med preprirom tako razburil, da se je dejansko lotil lasta in ga jel klofutati. Posestnik Berlič je odprl okno in gledal pretep. Zavpil je: »Vse sem videl Jože, bom že pričal, če bo treba. Te besede so tako podžigale Lojzeta Z., ki ima hišo takoj v bližini, da je skočil k oknu in se sporekel tudi z Berličem. Medtem se je Berlič opravičil v stopi s svojim sinom ven. Lojze je imel še vedno opravka s ta-

stom, ki mu je skušal uiti, pa še ni mogel. Oba Berliča sta ga hotela hraniti, ledaj pa je Z. v razburjenosti potegnil nož in narahnil na Berliča starejšega. Sin je seve brenil očeta, a je tudi nalezel slabo. Z. je priduždal Berliču starejšemu globoko rano na stegnu, daleč nogo in mu prešel šilo, daleč na levi roki, kjer mu je tudi prešel več šil. Takoj se je lotil tudi sina in ga telje rani na roki in nogi. Kunčič se je med pretepom posrečilo pognati po steni proti domu v Podgorje.

Stari Berlič, ki ga je sin vzel v naročje, je medtem izgubil mnogo krvi. Domači so takoj odhiteli do hiše kapetanskega mojstra Sluge in telefonirali na reševalno postajo. Težko poškodovanemu Berliču starejšemu so obvezali rane, iz katerih je brizgala kri, nakar je reševalni avto prepeljal očeta in sina v bolnico. O pretepu je bila še pončič obveščena policijska stražnica in je bil Lojze Z. aretiran. Dva stražnika sta ga odvedla v policijske zapore, pozneje bo pa izročen sodišču. Krive so kot rečeno družinski razmere. Kunčič je v dvorec in je zadnje čase navezal stike z domačo družino, ki pa je stara šele 22 let. Ker se je hotel poročiti z njo, je prišlo v hiši čisto do preprirov, kajti ženitvi so se že vsi odrasli otroci odločno upirali in so tudi dosegli, da je sluzkinja odšla od hiše. Kunčič pa navzlic temu ni odnehal in eta se zaradi tega tudi sedaj sprla s zetom. Zapel je nož in slučajno sta jo skupila sosed.

Stanje obeh Berličev v bolnici je še vedno precej nevarno. Zlasti slab je oče, ki mu je izteklo okrog 2 litra krvi.

Mezdno gibanje tekstilnega delavstva

Osnutek kolektivne pogodbe je narejen po vzorcu češkoslovaških kolektivnih pogodb

Ljubljana, 17. avgusta. Mezdno gibanje tekstilnega delavstva je zbudilo v javnosti veliko zanimanje, pač zato, ker je tekstilno delavstvo najštevilnejše in ker se je tekstilna industrija pri nas naglo razvila ter je postala ena najvažnejših tekstilnih panog.

Zastopniki tekstilnega delavstva so poslali osnutek kolektivne pogodbe vsem tekstilnim podjetjem, v soboto dopoldne so pa bila pogajanja med zastopniki industrije in delavstva na banki upravi. Pogajanja je vodila Inšpekcija dela ter je predsedoval inž. Baraga. Vendar do pogajanj samih ni prišlo. Prisostvovalo je 15 tovarnarjev, druge so pa zastopali glavni tajnik Zbornice za TOI I. Mohorič, dr. Golia, inž. M. Šuklje in Kavčič. Delavce je zastopal predstavnik Centralni tarifni odbor tekstilnega delavstva s predsednikom Jakominom, tajniki strokovnih organizacij, za NSZ Bučar in JSZ Lombardo, zastopnika Delavske zbornice, tajnik F. Uratnik in J. Golmajer ter zastopniki tekstilnega delavstva iz Kranja, Maribora, Trilave, Celja in St. Pavla pri Prebodu, skupaj jih je bilo 21.

Delavsko stališče je obrazložil tajnik DZ F. Uratnik. Predvsem je naglasil, kako važne so kolektivne pogodbe že zato, ker ustvarijo pogoje za izenačenje delovnih pogojev v vsej stroki. Vse velike industrijske države okrog imajo že enotne kolektivne pogodbe za tekstilno industrijo. Povsem je jasno, da niso zdrave razmere. Tako ima na pr. delavka v neki predilnici 1.85 Din mezde na uro, v drugi pa 3.50 in v tretji po 5.50 Din. Prav tako je škodljivo, ko delavstvo dela v enem naših največjih tekstilnih središč stalno po 10 ur, v posameznih primerih pa celo po 12 ur, dočim se druge tovarne drže štirurnega delavstva. Stališče, da je treba zajamčiti enotnost delovnih pogojev z zakonom o minimalnih mezdah ter da je treba počakati na ta zakon in šele potem razpravljati o kolektivni pogodbi, ni vzdržljivo. Pomisliti je treba, da

bi zakon ne normaliziral cele mezdne skale in na nje se naslanjajoče povprečne mezde, ki je za konkurenco sposobnost industriji posebno važna. Zato mora zakon dopolniti enotna kolektivna pogodba. Naša solidna podjetja morajo mezde svojega tekstilnega delavstva že zato kodificirati, da bodo podprla sindikalni pokret v drugih pokrajinah ter da bo prej prišlo do izenačenja delovnih pogojev v vseh tekstilnih podjetjih v državi. Zato ni upravičena trditev, da bi bilo treba uvesti v vsej državi kolektivne pogodbe bikrati, saj do izenačenja delovnih pogojev ne more priti povsod ob istem času. Ni pa res, da je tekstilno delavstvo samo pri nas v mezdnem gibanju. Zahteva po enotni kolektivni pogodbi za vso državo je še zdaj preurejena. Tudi na Češkoslovaškem so v veljavi še vedno pokrajinske okvirne kolektivne pogodbe. Osnutek naše kolektivne pogodbe, mezdna skala, je narejen po vzorcu češkoslovaških kolektivnih pogodb.

Delavstvo bo vztrajalo z vso odločnostjo, da se odpravi nadzorno delo, glede na številne brezposelne, ki jih tekstilna industrija ne sme se množiti. Posebno važno se mu zdi tudi, da določi kolektivna pogodba norme in organe za kontroliranje akordnih zaslužkov in njihov odnos do urnih mezd, določenih v pogodbi.

Zastopniki tekstilne industrije so v načelu za sklenitev kolektivne pogodbe, toda naglašali so, da bi imela pogodba šele tedaj pravi učinek, če bi bile uvedene minimalne mezde za vso državo. Govorili so še delavski zastopniki, nakar je končno prišlo do sklepa, da delodajalci izvolijo iz svoje srede ožji krog, ki se bo pogajal s tarifnim odborom o sklenitvi kolektivne pogodbe, in sicer mora priti do sestanka v 14 dneh Zastopniki delavstva so se posebej naglašali, da se pogajanja ne smejo zavlačevati, ker delavstvo nestrpno pričakuje ureditev delovnih pogojev.

Nj. Vis. knez namestnik Pavle, K areci je ostala razstava še danes neokrajena, taka, kakršna je bila in je št. Vid dopoldne z velikim navdušenjem pričakal visokega gosta.

Iz Maribora

Delovanje ZKD v Mariboru. Pretekli dni se je vršil v Mariboru idejno praktični tečaj Zveze kulturnih društev, ki je bil zelo dobro obiskan in je pokazal plodove plemenitega kulturnega in narodno obrambnega dela. Na sporedu je bilo več zanimivih referatov, ki so napravili na udeležence najboljše vtis.

V gledališču se delajo. V mariborskem Narodnem gledališču se že pridno pripravljajo za novo sezono. Tako študira glavni režiser g. Jože Kovčič »Živega mrtveca«, ki bo otvoril sezono, novo angažirani režiser g. Peter Malec pa pripravljajo »Prvo legijo«.

Udeležencem skupštine CMD v Mariboru, Prometno ministrstvo je dovolilo polovično vozino tja in nazaj vsem udeležencem glavne skupštine Ciril Metodove družbe, ki bo letos 8. septembra v Mariboru. Udeleženci kupijo pri odhodu cel vojni listek in železniško legitimacijo. Listek s potrdilom o udeležbi slavnostne skupštine velja za brezplačen povratek. Popusti velja od 5. do 10. septembra.

Falsifikat. V neki trgovini na Lešah pri Prevaljah je neki možki kupil za par dinarjev špečerje in plačal s ponarejenim 50-dinarskim kovancem, ki so ga v vrhu preiskave zaplenili orožniki. Kovancec je zelo dobro ponarejen in se razlikuje od pravega le po zvoku.

Iz policijskih zaporedij pobegnili v vianljaj. Pred dnevi je iz tukajšnjih policijskih zaporedij pobegnili zloglasni kriminalni tip 22letni elektromonter Jovan Adam in se potikal po mariborski okolici in prekal na prilike, kjer bi bilo kaj za njegove tatinske prste. Tako je Adam preteko noč s ponarejenimi ključmi vdril v branjarijo Terezijske Markove v kočinskih in odnesel za 5000 Din galanterijskega blaga. Policijska je takoj osumila Adama in ga prišla zasledovati. Imela je srečo. Policijski organi so ga zasledili, ko si je pri Treh ribnikih pral orodja. Pri aretaciji je vliem priznal in povedal, da je košaro z ukradenim blagom skril v

gostu za Kalvarijo, kjer so je res našli. Vlomila, ki ima na vesti najbrž še več tatvin in vplavov, so izročili sodišču. Adam je prišel odgonatim potom s Dunaja, kjer je odsedel 32-mesečno kazno za vliem v blagolajo.

Starika je povsili. Na Glavnem trgu pod Veliko kavarno je neki kolevar povzril 80letnega v hiralnici stanujočega starika Gregorja Stugo, ki je padel na obraz in dobil sovajočo rano nad desnim očesom. Prepeljali so ga v bolnico.

Vliem. V noči na nedeljo je nekdo vliem v stanovanje Petra Jurača pri Sv. Antonu na Pohorju in mu ukradel več oblek, čevljev in perila ter hranilno knjižico na 12.470 Din. Za vliemcem manjka vsaka sled.

Karambol na Glavnem trgu. Pri kiosku na Glavnem trgu eta večeraj trčila neki avtomobilist in kolearska Ivanka Kamler, sluzkinja iz Trubarjeve ulice. Kolearska je pri padcu dobila hude poškodbe in rane na obeh nogah. Poškodovanko so reševalci prepeljali v bolnico.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 17. avgusta katoličani: Hijacint, sp.

DANAŠNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Zaprti.
KINO IDEAL: Soreli in njegov sin.
KINO SLOGA: Mis general.
KINO UNION: Mali grof.
KINO ŠISKA: Zeleni domino.
KINO MOSTE: Pri totem konjičku ob 20.30

DEŽURNE LEKARNE

Ponedeljek: Bakarič, Sv. Jakoba trg 3.
Rumor, Miklošičeva cesta 20, Gartner, Moste.
Zaloška cesta.

Janko Likar umrl

Ptuj, 17. avgusta.

V Ptujju je umrl v nedeljo zjutraj ob 3. uri splošno znani in priljubljeni g. Likar Janko. Pokoni je dolga leta služboval kot odvetniški uradnik, pozneje kot pisarnovodja v Gorici ter se je po povratu naselil s svojo družino v Ptujju, kjer je vstopil v službo pri okrajnem glavarstvu. Zaradi takratnih slabih plač državnega uradnika je pozneje vstopil zopet v odvetniško pisarno k že upokojenemu narodnemu borcu dr. Gosaku Tonetu. Po njegovi smrti je prevzel pisarno znani narodnjak g. dr. Senčar Malej, pri katerem je pokojni Likar še nadalje ostal v službi. Pred meseci pa je začel hirati in večeraj zjutraj ga je rešila smrt vseh muk.

Pokojni je bil zelo agilen organizator zlasti pri Društvu odvetniških in notar-skih uradnikov ter je bil dolga leta, do razpusta, predsednik podružnice v Ptujju. Udeleževal pa se je tudi v vseh ostalih narodnih društvih in je bil zvest naprednjak ter zavezanec Sokol. Imel je mnogo prijateljev in ga bodo zlasti pogrešali njegovi sotrpini, primorski rojaki. Zaprucka užalosteno vdovo, sina in dve hčerki, Pokojnega bomo spremljali na njegovi zadnji poti v torek 18. t. m. ob 17 uri izpred naše župnice na Rajčevi cesti. Težko prizadeži Likarjevi družini naše iskrene sožalje!

Iz Ptujja

Smrtina nesreča rudarja. V rudniku Podlož-Hrastovec v Medvedskih pri Pragerskem je bil zaposlen kot rudar Krosel Jožef iz Lešja. Ko je prišel na pramnik v sotoke na delo in se ravno odpravil v rov, je nenkrat izgubil pod seboj trdna tla in zidniki, je v globino 10 m. Zadobil je težke poškodbe na glavi in pravih ter so ga našli nezavestnega. Prepeljali so ga v reševalnim avtomobilom v ptujsko bolnico, kjer se ni zavedel in je večeraj zjutraj poškodbam podlegel.

Avtomobilske nezgode. V petek proti večeru se je vrstila z osebnim avtomobilom v Ptuj vesela družba. Ko so bili že v bližini gostilne Strašil na Bregu, kjer je ravno izstopala z voza ga, Josipina Strašil, se je avtomobil zalezel v voz. Le srečnemu naključju je pripeljal, da ni bilo človeških žrtev, ker je gospa že prej izstopila. Močno poškodovan pa je voz in konj in tudi avtomobil. Druga nesreča se je zgodila istotako na Bregu v bližini trgovine Iglj. Proti večeru se je vrstila z motornim koleškom domov g. Majstrov, mojster tovarne »Petlovac«. V bližini trgovine se je hotel izogniti neki kolearski, nesreča pa je bila, da se je zalezel v voz, da ga je vršlo z motorja in je obležal nezavestno. Reševalci so ga takoj odpeljali v bolnico.

Nova društva v Ptujju. V Ptujju se je pred kratkim ustanovilo novo društvo in sicer Hrvatsko kulturno društvo »Napredak«, ki je imelo svoje ustanovno zborovanje v gostilni Globovčan. Na zborovanju je poročal o ciljih in namenu društva g. Franc Ha-radžin iz Ljubljane. V Ptujju imamo že toliko društev, da ne razumemo, čemu se ustanavljajo še nova.

Iz Kamnika

Protituberkulozni dispanzer ne bo poaloval od 17. do 31. avgusta, ker odkle zdravnik g. dr. France Pucelj na dopust.

Tržno nadzorstvo. Naše gospodinj se pritožujejo, da vladajo na trgu naravnost obupne razmere. Ob tržnih dneh prežijo na ženske, ki prihajajo na trg, na vseh krajih prekupčevalci, ki takoj kupujejo vse kar se more poceni kupiti. Potem ni čuda, da moramo na deželi kupovati kmečke pridelke dražje, kot v Ljubljani. Če slučajno zaide na trg ženska, ki je usla bistveno očesu prekupčevalca, jo takoj obkoli cela kopica gospodinj in popolnoma jasno je, da cene rastejo kakor na borzi. Skrajni čas bi bil, da merodajne oblasti napravijo v tem pogledu red. Do določenih ure naj bi se zabranilo vsako prekupčevanje, krivca pa, ki bi prekršil to odredbo, naj se eksemplarno kaznuje. Tudi pri na glavnem trgu so problem svoje vrste. Smučajo se okrog stojnice in jertavov, katere včasih tudi poskrope. V kulturnem Kamniku s 700letno zgodovino bi se take stvari pač ne smele več dogajati.

DNEVNE VESTI

— 15-letnica smrti kralja Petra I. Danes je minilo 15 let, odkar je umrl kralj Peter I. Osvoboditelj. Vse jugoslovanske narode se v globoki hvalnosti klanja njegovemu spominu.

— Novi pravosodni minister. Za novega pravosodnega ministra je bil imenovan bivši minister dr. Niko Subotić, ki je bil večerj dopoldne v kabinetu predsedstva vlade zaprežen. Novi minister je bil rojen 7. januarja 1873 v Skradinu v Dalmaciji. Gimnazijo je dovršil v Zagrebu, pravo pa je študiral v Gradcu, kjer je bil tudi promoviran. Najprej je služil v državni službi tri leta kot sodnik; pozneje pa se je posvetil advokaturi in je bil pristajatelj srbske narodne stranke v Dalmaciji, kjer je eno leto urejeval »Srpski glas«. Med vojno je pobegnil iz avstro-ogrške vojske, ko pa je italijanska vojska zasedla del Dalmacije, so ga internirali na Sardinijo, odkoder je pobegnil v Afriko. Leta 1919 je bil član začasnega narodnega predstavništva, leta 1925 pa predsednik narodne skupščine. V vladi dr. Koroseca, ki je prišla na krmilo 27. junija 1928, je bil finančni minister do odstopa vlade 30. decembra 1928.

— Zavarovanje delavcev in nameščen-
cev v juniju. V juniju je bilo v naši državi pri okrožnih uradih SUZORA zavarovanih 530.729 delavcev in nameščenecv, od teh 360.119 moških in 170.601 ženska. V primeru z najemom se je število zavarovancev zvišalo za 4819, v primeru z junijem lanskega leta pa za 45.590 ali 7,79 odst. Največji porast izkazuje zaposlenost pri gradnji nad zemljo 7.167 delavcev, dalje tekstilna industrija 6314 ter kovinska in strojna industrija 5992. Nazadovanje zapostavi pa izkazuje gozdarsko-zagorska industrija (4359) ter denarni zavodi in zavarovalnice (1328). V primeru z junijem predlanskega leta je naraslo število zavarovancev za 62.079. V primeru z lanskim junijem izkazuje največji absolutni porast OUZD v Beogradu in sicer 7066, v Zagrebu 6024 in v Ljubljani 5550. Povprečna zavarovana mezda je znašala 21.56 Din, kakor v juniju lanskega leta. Pri dolgem času je nehala padati zavarovana mezda, v primeru z najemom je celo narasla za 28 par. Celokupna zavarovana mezda je znašala 339.89 milijonov, dočim je znašala v maju 333.03, v juniju lanskega leta pa 315.36 milijonov. Porast celokupne zavarovane mezde je znašal v primeru z junijem lanskega leta 7,78 odst.

— Kongres davčnih eksekutorjev zaključen. V Zagrebu se je pričel na praznik in večerj nadaljeval ter zaključil kongres davčnih eksekutorjev, ki so obravnavali vsa važnejša vprašanja svojega stanja. Kongresu so prisostvovali delegati vseh sekcij. Tudi davčni eksekutorji zahtevajo, da se mora njihov položaj zboljšati v skladu s položajem drugih državnih uslužbenecv. In tudi oni zahtevajo stalnost. Za predsednika Udruga davčnih eksekutorjev je bil izvoljen g. Vinko Loboda iz Ljubljane, v odboru je pa tudi g. Stanko Kosir iz Ljubljane.

SAMO SE DANES OB 20.30
Pri belem konjičku
PRIDE: Franciška Gaal
»MALA MAMICA«
KINO MOSTE

— Svečana seja dijake Male antante. Večerj dopoldne je imela dijaška Mala antanta v Zagrebu svečano sejo, ki jo prisostvovali tudi predstavniki oblasti. Sejo je predsedoval delegat romunskih studentov knez Cantacuzen, ki je v svojem govoru med drugim omenil, da so se prvič sestali študentje treh držav na bazi Male antante, ki je že mnogo doprinesla k utrditvi miru v Evropi. Sledi so se odpeljali delegati v Beograd, kjer imajo danes zaključno sejo. V petek so bili na Bledu gostje češkoslovaškega poslanika dr. Girske.

— Benin ali oglje? Ves benin uvažamo za silno težak denar, čeprav je polovica naše banovine pokrite z gozdovi in tudi vsaj tretjina vse države. Drugo že vozijo avtomobili in se vrte motorji, kurjeni z lesom in ogljem in govorijo o ogelju v tujih naprednih državah že davno zamenjalo benin. Če bi bil les tako poceni kakor je pri nas. Kako bi lahko z lesom in njegovimi kemikalijami predelavami izpodrinili benin in druga pogonska sredstva, nam pokaže na velesejmu od 1. do 13. septembra razstava »Za naš les«.

— Mednarodni kongres krematorijev. Zvečerj 12. in nemških krematorijev pripravljata mednarodni kongres krematorijev, ki bo 12. do 15. septembra v Pragi. Tudi naša društva za sežiganje mrtličev »Ogenj« v Mariboru, »Plamen« v Zagrebu in »Oganj« v Beogradu so vabljena na kongres in so že dobila vsa potrebna navodila. Na kongresu nastopijo enotno in pošljejo zanj sku pen referat. Jugoslavija bo na tem kongresu precej močno zastopana. Beograjsko delegacijo bo vodil predsednik »Ognja« g. dr. V. Kujundžić, zagrebški primarij dr. Jurijac, mariborski pa predsednik »Ognja« dr. Reisman. Prijavljeni pa so tudi člani »Ognja« iz Novega Sada in Subotice. Naša delegacija se odpelje skupno iz Maribora 11. septembra z brzovlakom jutraj in bo zvečerj v Pragi. Prijave za udeležbo sprejema »Ogenj« v Mariboru, Koroskeva 8.

— Kakšen naj bo naš vrt, bomo od 1. do 13. septembra spoznali na jesenskem Ljubljanskem velesejmu na veliki razstavi »Naš sodoben vrt, ki bo obsegala ves par-
ticipijon G. in njegovo okolico. V prekrasnem svetilu cvetja bomo občudovali posebne vzreje vrtnic, begonij, nageljn in dali, razen tega pa tudi aranžiranje velega mogo-
lega cvetja. Nad 50 m dolgo to siljano ure-
jeni sodobni vrt, posajen z najraznovidnej-
šimi rastlinami in okrašen z velikimi baze-
om ter kipi. V bazenu bodo razne nove
rastline, ki raste v vodi in ob njej. Poleg ve-
likega vrta bo mihlen klosterski vrtniček

z zdravilnimi in dišavnimi rastlinami, nje-
gov osrednjem pa raskoval čudovite oblike
kakaj v sončnice, posebne zanimiv za me-
ščane pa bo zimzeleni vrt, ki je lep tudi ve-
zimo. Seveda tako vrtovi tudi najmodernej-
ši skakljaj z blazinami raznih rastlin, ki
uspevajo med kamenjem, a za Slovenijo po-
polnoma nov bo otroški vrtniček. Razstavje-
no bo zgodnje sadije vseh vrst, pri tem pa
tudi najlepše sadije, kar ga pridelamo in tu-
di, kako ga moramo vabljivo servirati. Mno-
go bo tudi zelenjave vseh vrst, svedova pa
tudi vkuhanega in konzerviranega sadja in
zelenjave. V drugem oddelku bomo spet
spoznali vse vrste škodljivcev in bolezni ter
sredstva proti njim, a tudi najrazličnejše
praktično sodobno orodje za obdelovanje vr-
tlov. Obiskovalcem bodo dobro služili najr-
tisti raznih vrstov in razstavljen bo tudi stro-
kovna literatura ter prikazano pridelovanje
raznih semen v Sloveniji. Pod milim nebom
bo znani strokovnjak Frido Lenard uredil
vrt z obiskovanjem drevmem ter pokazal vsa
ogrodja, a strokovnjaki Bolančičeva vrta bo-
do uredili alpinetum z vsa naša planinska
flora. Ker take razstave še nismo imeli, bo
gotovo med največjimi privlačnostmi jesen-
skega velesejma.

Ne samo kot zdravilna voda, tudi za
mešanje z vinom in sadnimi sokli je
Rogaška slatina
izvrstna. Tudi tako pomešana pospe-
šuje prav prijetno delovanje prebavnih
in odvajalnih organov in spravi
človeka v dobro razpoloženje!

— Šahovska olimpiada v Münchnu. Danes
popoldne se prične v Münchnu šahovska
olimpiada, ki se je udeležilo tudi naših šah-
ist. Le-ti so odpotovali večerj v Münchnu,
kjer jih čaka posebno prijetno presenečenje,
saj bodo videli šah z živimi figurami. Ena
partija se bo namreč odigrala z ljudmi, ko-
nji in sloni. »Šahovnic« za to partijo meri
567 m2.

— Obrtniška solidarnost v borbi za zbol-
jšanje gospodarskega položaja. Pod pred-
sedstvom Milana Stojanovića je bila večerj v
Beogradu plenarna seja Vsedržavne zveze
obrnitiških združenj, ki so ji prisostvovali
tudi člani centralnega pradelništva zveze
trgovskih združenj. V resoluciji zahtevajo
obrnitiški uredbi o prisilnem zavarovanju
obrnitiškov, revizijo zakona o zavarovanju
obrnitiškov, ukinitve uredbe o priznanju kar-
telov in novo uredbi, s katero bodo kar-
telji prepovedani, ustavitve vseh eksekucij za-
rad obrtniških dolgov, dokler ne bo vpra-
šanje teh dolgov urejeno a posebno uredbi,
glede Bate in filijalnega sistema posebno
uredbi, s katero bi se število filijalk ene-
ga podjetja omejilo na 10 in sicer v mestih
nad 50 tisoč prebivalcev ter končno čim
prejšnjo ustanovitve gospodarskega sveta.
Obrtniki so solidarni s trgovci in drugimi
gospodarskimi krogi v borbi za zboljšanje
gospodarskega položaja.

— Nove železniške proge. Ministrski svet
je izdal nedavno uredbi o trasiranju novih
železniških prog in načinu njihovega finan-
ciranja. Iz uredbe je razvidno, da je bilo
zrarenih od prebrata v naši državi 1650
km novih železnic, kar je veljalo okrog 3
milijarde Din. Nova uredba obsega v prvi
vrsti zaradi železniških prog Koprivnica-
Varaždin, St. Janž-Savica, Bileče-Niškić
ter Usiprača-Foca.

— Vreme. Vremenska napoved pravi,
da bo stano lepo in toplo vreme. Večerj
je bilo po vseh krajih naše države vedro.
Najvišja temperatura je znašala v Ljub-
ljani 27,2, v Mariboru 23 stopinj, iz dru-
gih krajev pa ni poročil o temperaturi.
Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,2,
temperatura je znašala 17 stopinj. Po
vseh državah stoji barometer visoko.

— Pretep na veselič. V Sp. Gmejnah
so imeli na praznik veselico, na katero je
prišel tudi pešarski pomočnik France In-
grič iz Šmartne. Pridružil se je večji druž-
bi pivec, ki so pa postali zvečerj namitni.
Najprej so pričeli izzivati, naenkrat pa
se je eden zakadil v Ingriča in ga z vso
silo sunil z ostrim predmetom v spodnji
del života. Ingrič je pri priči omedlel in
so ga težko poškodovanega prepeljali z
reševalnim avtom v bolnico. Njegove po-
škodbe so težke in bo ozdravljenje zelo
dolgočasno. V bolnico so odpeljali še več
žrtev pretepev. V Stahovici pri Kamniku
so divjaki pretepli 22letnega mlinarja
Ivana Sušnika in mu med pretepom zio-
mili celjast, poleg tega pa so ga ranili
še po životu. Večerj ponci so se lotili
neznanci mizarskega pomočnika Alojzija
Povheta in hlapca Jožeta Mavčiča. Oba
so obdelali z noži po životu in glavi.

— Patrona mu je eksplozirala. France
Kokalj iz Studa pri Domžalah je odšel
večerj jutraj proti Kamniški Bistrici, da
bo z dinamitom pobijal in plenil ribe. Po
nabljaju pa mu je dinamitna patrona ob-
vodi eksplozirala in mu potrgala vse pr-
ste na obeh rokah. Ranjen je tudi na tre-
buhu in na nogah. Njegove poškodbe so
zelo hude in bo Kokalj, ki so ga dopoldne
prepeljali v bolnico, postal najbrž nezmo-
žen za vsako ročno delo.

— Tragična smrt Helene Souvanove. V
nedeljo dopoldne so našli v gozdu blizu
graščine Volčji potok pri Homcu ustrelje-
no lastnico graščine in soprogo ljubljans-
kega veletrgovca go. Helene Souvanove.
Pokojnica je že delj časa bolela in je
bila živčno popotoma raztrvana. Plemen-
ti pokojnic, ki je bila stara šele 52 let,
so pokopali večerj na pokopališču na
Homcu. Pogreba se je udeležila velika
množica ljudi, zlasti domačinov, med ka-
terimi je bila blaga gospa zelo priljublje-
na. Bodi ohranjen plemeniti pokojnici
blag spomin!

— Zastrupljenje z bonboni. V Preser-
jah je zavrt večerj delavec Ivan Lorger
več bonbonov, ki jih je nekaj del tudi
trem otrokom železniškega uslužbenca
Rozini, Albini in Mariji Koželjovi. Kna-
hu pa so vsi začutili v želodcu hude bole-
dine. Pojavili so se znaki težkega zastrup-
ljenja in so morali vse štiri nemudoma
spraviti v bolnico. Tam so jim izprali že-
lodec in so vsi adaj že izven nevarnosti.

Zastrupljena hantbena je dobil Lorger od
nekoga Abrama, ki ga zasledujejo erotni-
ki.

— Prava oglarska kopa sredi Ljubljane.
Ta je mogoče edino na velesejmu in res
si bomo od 1. do 13. septembra lahko na
velesejmski razstavi »Za naš les« nalanko
ogledali tako kopo in tudi opazovali kako
črni oglarji žgejo ogelje in kuhajo polento.
Da bodo pa obiskovalci velesejma spoznali
in se naučili kako ogelje nastane, zato bo po-
leg kope tudi enaka kopa v prezezu.

— Razstava cestni del v Ljubljani. V
Ljubljani imamo vedno takšno razstavo, to-
da tako znamenite najbrž še ni bilo, kakr-
šna je zdaj na Brjavčevi cesti. Pred leti so
to cesto tlakovali, odnosno spramskairali.
Ta tlak se je tako sijajno obnesel, da so
morali cesto začeti takoj popravljati. Čim
bolj se jo popravljali, tem bolj je bil tlak
vegast in kotanjast. Končno so spredeli,
da samo popravljanje, krpanje, ne pomaga
ter so razbili ves tlak in bodo zdaj čisto
drugi tlakovali. Radovedni smo, če bodo
imeli zdaj več ereče.

— Vlak povzeli neznan žensko. Blizu
postaje ob železniški progi v Lasi so
našli ljudje v soboto hudo poškodovano
neznano žensko, staro okrog 60 let. Ne-
znanko je podri vlak in jo odbil. Pone-
rečenko, pri kateri niso našli nobenih li-
stov, ki bi izpričavale njeno identiteto, so
z reševalnim avtom prepeljali v ljubljans-
ko bolnico, kjer je na večerj poškodbam
podlegla. Njena identiteta se ni ugotovlje-
na.

Iz Ljubljane

—lj Polastitev spomina Frana Stukljeta.
Jutri bo leto dni, odkar je v graščini na
Kamnu pri Novem mestu prenehalo bti
plemenito srce bivšega deželnega glavar-
ja Kranjske, dvornega svetnika g. Fr. pl.
Stukljeta. Jutri ob 8. jutraj bo v franči-
škanski cerkvi spominke služba božja
ob obletnici smrti velikega pokojnika.

—Češkoslovaško jugoslovanska revija«
pribojuje v 5 številki članek Emila Ada-
mnića: »Današnja slovenska glasba«. J. Bil-
do je prišleval članek »Periodizacija zgo-
dovine slovenskega naroda«. J. Pavliček
piše o Nikoli Tesli, R. Jelička o fotogra-
firanju v Jugoslaviji, R. Matejka o Ohrid-
skem jezeru.

ZOBOZDRAVNIK-SPECIALIST
Dr. ANTE LOGAR
ZOPET REDNO ORDINIRA
od 8-11. in od 3-6. Gledališka 16.

—lj Sprejem Sokolov-olimpijcev. Sokol-
ski vrsti, ki sta tekmovali na olimpijadi
v Berlinu se vrnejo v vlakom ob
19.40. Sledi sta se že vrnila iz Berlina
načelnik br. SKJ dr. Pihler in br. Grlic.
Ker se je prvočino raznesa po mestu vest,
da se bosta vrnila celotni vrsti, se je na ko-
lodvoru zbrala snoti velika množica ljudi,
ki je prisrčno pozdravila samo prva dva.
Dr. Pihler se je odpeljal naprej v Zagreb,
dočim so o'impjca br. Grlica odvedli s se-
boj sokolki bratje. Da se porazgovore o
podrobnostih z olimpijade. K sprejemu na
kolodvoru drvi je sokolsko občinstvo
vključno vabljeno. Izpred kolodvora se bo
formirala sokolska povorka, ki bo krenila
po Miklošičevi cesti in Prešernovi ulici
ter Alekšandrov cesti pred Narodni dom.

—lj Vpisovanje v obrtno-nadaljevalno
šolo v Ljubljani. Solški odbor strokovno-
nadaljevalnih šol v Ljubljani obvešča moj-
stre, vajence in starše, da je vpisovanje
v I. II. in III. razred vseh obrtno-nadalje-
valnih šol v Ljubljani v nedeljo dne 23.
avgusta 1936 med 8. in 12. uro dopoldne
pri vodstvu imenovanih šol. — Pouk v I.
in II. razredu se prične prve dni septem-
bra, v III. razredu pa prve dni oktobra
(natančno dati o tem določijo vodstva in
obveste o tem učence pri vpisovanju).

—lj Združenje gostilniških podjetij v
Ljubljani vabi svoje članstvo, da se v obil-
nem številu udeležijo pogreba gospe Kolenc
Franciške, gostilničarke v Jančevi ulici

OD SRCA SE BOSTE SMIJALI V KINU UNIONU
PRI ZABAVNEM FILMU, POLNEM SILE IN VESELJA
MLADI GROF
v glavnih vlogah: Anny Ondra in Hans Söhnker. Kot dodatek dosedaj
nepredvajane scene v dolžini 574 m z berlinske olimpiade. Ne zamudite
tega veselja!

3. Pogreb bo jutri v torek dne 18. av-
gusta ob 2. uri popoldne izpred mrtvašnice
splošne bolnice, Zaloška cesta. Uprava.

—lj Umrla se v Ljubljani od 7. do 13.
avgusta: Hufnagel Viktor, 39 let star,
policijski nadzornik. Glince, Nahtigal An-
ton, 20 let, visokošolec, Serceļ Ana, 76 let
postrežnica. Brumec Stanko, 11 let, di-
jak, Videmšek Jožef, brivski mojster, 55
let. Pirmat Vadmīr, 76 let, polkovnik v
pok., Leskovic Bogomir, 73 let, učitelj v
pok., Tomažič Andrej, 66 let, šolski upra-
vilec v pok., Podlesnik Franciška, 81 let,
kuharka, Večaj Alojzij, 75 let, posestnik
in tovarnar, v ljubljanski bolnici so umr-
li: Žitko Stanko, 3 let, sin zidarja, Do-
le pri Borovnici, Pirmat Jože, 32 let, te-
sarski pomočnik, Gmajna pri Črnučah.
Nadvežnik Vinko, 4 mesece, sin dlnarice,
Rečca ob Savinji, Lemovec Marija,
78 let, kuharica, Marter Pavla, 9 let, hči
krojača, Zg. Kaše, J. Polje Terezija, 59 let,
sena hišarja. Livold pri Kočevju, Klepej
Franc, 51 let, rudar, Trbovlje.

—lj Dr. Srčko Puher zopet redno or-
dinira. Telefon 20-70.

Iz Celja

—c Stavka stavbniških delavcev je kon-
čana. Delavstvo se je davi vrnilo na delo.
Stavbeniki so sprejeli takozvani ljubljans-
ki sporazum z malimi izpremembami. Po-
gajanja med stavničniki stavkajočega de-
lavstva pri regulaciji Savinje v Tremerju
pri Celju pa niso dovedla do uspeha, zara-
di česar delavstvo nadaljuje stavko.

—c Umrla je v nedeljo jutraj v svojem
stanovanju v Zavodni 39, zadet od kapi, v
starosti 43 let g. Ivan Fröhlich, uradnik
tvrdke R. Stermecki v Celju. Pogreb bo v
torek ob 18.30 iz hiše žalosti na mestno poka-
pališče. V Zavodni 28 je umrl v soboto
76-letni grobar na mestnem pokopališču
Adam Vodopivec. V celjski bolnici je umrl v
petek 24-letni delavec Anton Osek iz Ro-
gatica.

—c Smrtna žrtev karambola. V nedeljo
okrog pol 10. dopoldne se je zgodila na državni cesti v Voljaku prometna nesreča,
ki je zahtevala človeško življenje. Ko je
peljal avtozvozeček Ignac Toplak štiri pot-
nike iz Celja na Dobro, je privozil na ne-
varnem ovinku pri Brezovnikovi trgovini
naproti češkoslovaški sportni avtomobil.
Šofiral je lastnik avtomobila 33-letni inž.
Oldřich Ciniburg iz Mělnika, poleg njega
pa je sedel 27-letni državni uradnik Pravos-
lav Kautsky iz Prage. Češkoslovaški av-
tomobil, ki je vozil napakno po levi strani
ceste, je z veliko silo trčil v Toplakovo li-
muzino. Češkoslovaški avtomobil se je raz-
bil in se je pozneje vnel ter zgorel, dočim
je bil Toplak avtomobil poškodovan sa-
mo na sprednjem delu. Pri karambolu je inž.
Ciniburg počila lobanja, dobil pa je tudi
težke notranje poškodbe. Kautsky je dobil
lahke pretres možganov ter dve globoki
vreznini na bradi in raztrganino na desni
roki, Toplak pa si je zlomil prsno kost ter
ima tudi velike rane na bradi, desni roki
in levi nogi. Potniki v Toplakovem av-
tomobilu so dobili samo lahke poškodbe. Inž.
Ciniburga, Kautskega in Toplaka so pre-
peljali z reševalnim avtomobilom v celjsko
bolnico, inž. Ciniburg pa je že med prevo-
zom izdihnil. Njegovo truplo so položili za-
časno v mrtvašnico celjske bolnice.

—c Maribor in Rapid v Celju poražena.
V soboto popoldne je bila na igrišču pri
»Skatni kletci« odigrana prijateljska nogo-
metna tekma med ISSK Mariborom in
celjskim Atletiki. Atletiki so zmagali v
razmerju 3:1 (0:1). Maribor, ki je predva-
ljal lepo tehnično in kombinacijsko igrjo, a
je bil v napadu pred golom neodločen, je
bil v prvem polčasu v lahni premoči ter je
v 25. minuti zabil svoj prvi in tudi zadnji
gol. V drugem polčasu so gostje nekoliko
popustili, Atletiki pa so se znašli, začeli so
kreepko napadati ter so zabil tri gole in si-

cer v 15. minuti po Hönigmannu, v 32. mi-
nuti po Schuhu II in v 42. minuti po Schu-
hu I. Tekmo je sodil g. Vekle objektivno,
a je spregledal več napak. Predtekma re-
zerv Jugoslavije in Atletikov se je konča-
la neodločno 3:3 (2:0). V nedeljo popold-
ne je gostoval v Celju mariborski Rapid in
igral na Glaziji prijateljsko tekmo s SK
Celjem. Celje je zaslužen zmagalo v raz-
merju 4:2 (2:0). Gostje so igrali dobro,
imeli pa so neenoten napad. Celje je pre-
vajalo nekoliko boljše kombinatorne igre
in je bilo odločnejše pred golom. Celje je
imelo nekoliko več od igre. Gostje so se za-
čeli v drugem polčasu posluževati zelo
ostre igre, ki je sodnik g. Sečič, ki je so-
dil površno, ni znal preprečiti. Gol za Celje
so padli v 9. minuti po Pfeiferju, v 15. mi-
nuti prvega polčasa po Presingerju I ter
v 9. in 37. minuti drugega polčasa po Goh-
cu, Rapid pa je zabil dva gola v 19. in 22.
minuti drugega polčasa po Rakerju. V pred-
tekmi je mladina Rapida premagala mladi-
no Celja v razmerju 2:1 (0:1).

Motorji na Ljubelju

Ljubljana, 17. avgusta.
Mnogo prahu se je dvigalo, ne samo v
Ljubljani, temveč tudi po ljubljanski cesti,
celo bučanje motorjev smo čuli v Ljublja-
ni. Lahko torej rečemo, da smo imeli zelo
posrečeno mednarodno motosporno prire-
ditev. Čast Motoklubu Iliriji, ki si je v teh
težkih časih nadela tako ogromno delo.
Kot pokrovitelj prireditve je dirko počastil
osebno g. dr. Rudolf Marn, dvorni svetnik
lid, navzoči so bili tudi številni predstavi-
niki oblasti in sportnih organizacij.

In ta preklicana sportna stran našega
Ljubelja. Odlični inozemski sportnik je de-
jal »Nekaj tajinstvenega skriva ta vas Lju-
belj v sebi, ampak s časom ga bomo že raz-
krinkali«. Lanski Hubmanov rekord 5:6.40
je ostal nedotaknjen, pač pa se je posreči-
lo g. Fredu Hölzlu, članu koroskega Auto-
kluba v Celovcu doseči pri dirki v soboto
najboljši čas dneva z 5:20.40. Prejel je za
to krasen pokal, dario kategorije sport
mot, do 500 ccm in prvo darilo t. t. Bat'e
Borovo v znesku 3000 Din.

Kot najboljši vozač dravske banovine se
je izkazal g. ing. Mario Lukman. Zmagal
je v kat do 1000 ccm v času 5:36.80, za
kar je prejel I. darilo te kategorije, pokal
»Gorskega prvenstva dravske banovine«,
pokal kot prvak Motokluba Ilirije, pokal
kot najboljši vozač na motorju »Indian« in
končno drugo darilo t. t. Bat'e v znesku
2000 Din; tretje darilo v znesku 1000 Din
je prejel g. Franc Pollak. Inozemci so ka-
zali veliko zanimanje za to dirko, startalo
jih je več kot naših, vendar so tudi doma-
čini dosegli krasne uspehe v času od 6 mi-
nut. Črni prazniki prometnih nesreš so bli-
dale mimo ljubeljske dirke, kajti dirka se
je razvijala v najlepšem redu, s sportno
točnostjo in brez vsake nezgode, telefoni
so funkcionirali brezhibno, rediteljstvo in
orožništvo je bilo tudi točno na mestu.
Velik vrvež je bil ob razdelitvi nagrad
pri našem »Ankeletu« pri Sv. Ani. Stregel
nam je tako neumorno, da je bil vsakdo
zadovoljen. Tudi vodstvo dirke je storilo
v polni meri svojo dolžnost, tako da IV.
Ljubeljsko dirko lahko smatramo za dolej
najboljšo motorno dirko v Jugoslaviji.

SOKOL

— Bratje! Sestre! Danes ob 19.42 se vr-
ne naša olimpijski vrsti. Vabimo vse, da
se udeležijo sprejema v čim večjem števi-
lu. Zbor članstva v kroju bo ob pol 19, uri
na Vrt Narodnega doma. Zdravo! Sokolska
župa.

Kupujte domače blago!

MALI OGLASI

oseda 0.50 para, davek Dir 3.- oseda 1 Din, davek 3 Din.
preklic
za pisane odgovore glede malih oglasov je treba priložiti
znaniko - Popustov za male oglase se priznava

RAZNO
oseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

MALINOVEC
pristen, naraven, s čistim slad-
korjem vkuhan - se dobi na
malo in veliko v lekarni dr. G.
Piccoli, Ljubljana, nasproti
»Nebotičniku«.

PSIHOGRAFOLOG
Feliks Gledačnik na Jesenih,
hotel Novak, sprejema dnevno
9. do 12. 2. do 7. Obiske po hi-
šah vrši po 7. uri zvečer po
dogovoru. Dela na strogo znan-
stveni podlagi. 2212

KLISEJE
JUGOGRAFIKA

PERILU
vsem letnim običajem itd. smo
znižali cene do skrajnosti. An-
ton in Vladimir Prešker. Sv.
Petra cesta 14. 62

PRODAM
oseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

Telefon 2059
Suha drva,
premog,
karbopake
dobite pri
L. POČAŠNIK
Babotičeva ul. št. 2.

ŠVEŽE SLIVE
bosanske, debele prima, kg Din
2.75 franko kolodvor pošilja po
45 kg G. Drechler, Tuzla-2209

BUKOVI ODPADKI
suhi, kratko žagani, zopet na
raspolago. Ivan Šiška, tovarna
parkatov, Metelkova 4, tel. 2244.
2207

Narodna tiskarna LJUBLJANA
KNAFLJEVA
5
IZVRŠUJE VSA
TISKARSKA
DELA
TER SE
»RIPOROČA«
ZA CENI NAROČNI

Makulturni papir
preda
uprava »Slovenskega Naroda«,
Ljubljana, Knafljeva ulica štetv. 5

Ob zaključku XI. olimpiade

Oficijelno je bila zaključena včeraj — Nagradjenih je bilo samo 29 držav

Ljubljana, 17. avgusta.

V nedeljo je bila olimpiada oficijelno zaključena, čeprav je bilo tekmovanje končano že v soboto in so bila na nedeljskem sporedu le predvajanja v konjski dresuri in jahanju z zaprekami. 52 narodov je 15 dni tekmovalo za olimpijske lovorike. Komaj dobri polovici je bilo usojeno, da si je priborila eno izmed kolajne, če že ne zlato, pa vsaj srebrno ali bronasto. Toda pot do nagrade ni bila lahka, preveč je bilo tekmecev. Jugoslavija je v tej borbi dobila eno kolajno in sicer srebrno, ki si jo je priboril telovadelec Stukelj na krogih, je pa s tem uspehom prekosila mnogo držav, ki niso dobili niti ene kolajne. Le 29 držav je bilo nagradjenih, 23 se jih je pa moralo vrniti domov brez nagrade.

Glavna panoga olimpijskih iger je vedno lahka atletika. V tej panogi je vedno prva Amerika, ki je tudi tokrat odnesla levi delez kolajne, četudi morala manj, kakor so računali sami in drugi. Črno pleme amatrazo sicer Američani za manjvredno, toda brez njega bi Ameriki na olimpiadi alaba predla, kajti domala vse kolajne, ki jih je dobila v lahki atletiki, so ji priborili črnici. Tu je omeniti zlasti čudovitega Jesseja Owensa, 22letnega visokoloča kalifornijske univerze, ki je sam dobil 3 zlato kolajne, v štafeti 4x100 m pa še četrto. Njegov uspeh se povečava dejstvo, da je povsod, kjer je nastopil zrušil olimpijski rekord. Sploh so bili ameriški črnici senzacija olimpiade, brez njih olimpiada ne bi bila to, kar je faktično bila — največja olimpiada vseh časov. Zanimivo je tudi to, da črnec niso bili najostrejši tekmeči njihovi beli rojaki, temveč Evropani in je torej v borbi med starim in novim svetom prav za prav Evropa triumfirala. Sicer pa ne smemo delati črnem krivice. Vajeni toplega vremena, so v Berlinu naleteli na zanje nemogoče vremenske prilike dež, vihar, mraz — so pa vseeno dali rezultati, ki povzročajo nedeljno občudovanje.

Podatki o našem kratkem pregled na olimpiadi doseženih uspehov, vendar se hočemo omejiti le na najzanimivejšo panogo, ker nam prostor več ne dopušča.

100 m: 1. Owens (USA) 10,3. izenačen svetovni in olimpijski rekord, 2. Metcalfe (10,4). 3. Osendarp (Holandska) 10,5.

200 m: 1. Owens (USA) 20,7 olimpijski rekord, 2. Robinson (USA) 21,1. 3. Osendarp (Holandska) 21,3.

400 m: 1. Williams (USA) 46,5. 2. Brown (Anglija) 46,7. 3. Lu Valle (USA) 46,8.

800 m: 1. Woodruff (USA) 1:52,9. 2. Lanzi (Italija) 1:53,3. 3. Edwards (Kanada) 1:53,6.

1500 m: 1. Lovelock (Nova Zelandija) 3:47,8 svetovni in olimpijski rekord, 2. Cunningham (USA) 3:48,5. 3. Beccali (Italija) 3:49,2.

5000 m: 1. Höktert (Finska) 14:22,2 olimpijski rekord, 2. Lehtinen (Finska) 14:25,8. 3. Joneson (Svedska) 14:29.

10000 m: 1. Selminen (Finska) 30:15,4. 2. Askola (Finska) 30:15,6. 3. Isohollo (Finska) 30:20,2.

3000 m z zaprekami: 1. Isohollo (Finska) 9:03,8 olimpijski rekord, 2. Tuominen (Finska) 9:06,8. 3. Dompert (Nemčija) 9:07,2.

110 m zapreke: 1. Towns (USA) 14,2 (v semifinalu 14,1 svetovni in olimpijski rekord), 2. Finlay (Anglija) 14,4. 3. Pollard (USA) 14,4.

400 m zapreke: 1. Hardin (USA) 52,4. 2. Loaring (Kanada) 52,7. 3. White (Filipini) 52,8.

4x100 m: 1. USA (Owens, Metcalfe, Draper, Wykoff) 39,8 svetovni in olimpijski rekord, 2. Italija 41,1. 3. Nemčija 41,2.

4x400 m: 1. Anglija (Wolff, Rampling, Roberts, Brown) 3:09. 2. USA 3:11. 3. Nemčija 3:11,8.

50 km hoja: 1. Whitlock (Anglija) 4:30,41 olimpijski rekord, 2. Schwab (Švica) 4:32:09,2. 3. Bubenko (Lotiška) 4:32:42,2.

maraton 42,195 m: 1. Son (Japonska) 2:29:19 olimpijski rekord, 2. Harper (Anglija) 2:31:23. 3. Nan (Japonska) 2:31:42.

skok v višino: 1. Johnson (USA) 203 cm. 2. Albritton (USA) 200 cm. 3. Thruber (USA) 200 cm.

skok v daljavo: 1. Owens (USA) 806 cm olimpijski rekord, 2. Long (Nemčija) 787 cm. 3. Togami (Japonska) 774 cm.

trojček: Tajima (Japonska) 16 m svetovni in olimpijski rekord, 2. Harada (Japonska) 15,66 m. 3. Metcalfe (Avstralija) 15,50 m.

skok ob palici: 1. Meadows (USA) 435 cm olimpijski rekord, 2. Nishida (Japonska) 425 cm. 3. Oe (Japonska) 425 cm.

krogla: 1. Wölke (Nemčija) 16,20 m olimpijski rekord, 2. Bärlund (Finska) 16,2 m. 3. Stöck (Nemčija) 15,66.

disk: 1. Carpenter (USA) 50,48 m olimpijski rekord, 2. Dunn (USA) 49,36 m. 3. Oberweger (Italija) 49,23 m.

kopje: 1. Stöck (Nemčija) 71,84. 2. Nikkanen (Finska) 70,77 m. 3. Tuivonen (Finska) 70,72 m.

kladivo: 1. Hein (Nemčija) 59,49 m olimpijski rekord, 2. Blask (Nemčija) 55,04 m. 3. Wamgaard (Svedska) 54,83 m.

desetboj: 1. Morris (USA) 7900 točk svetovni in olimpijski rekord, 2. Clark (USA) 7601. 3. Parker (USA) 7275.

V teku na kratke proge je bil, kakor že rečeno, Owens razred zase. Tudi Metcalfe in Robinson sta črna in je bil torej najhitrejši belec Holandec Osendarp. Tudi na 400 in 800 m sta zmagovalca črnca, enako tretjeplasirana na teh progah. Črnici so nadalje zmagali še v skokih v daljavo in v višino. Finci so še vedno neprekosljivi dol-

goprogasti, isto velja za Američane v teku z zaprekami. V tehničnih disciplinah je Amerika skoraj na vsej fronti zgubila primat. Omenimo še žensko lahkotletsko rezultate, kjer Amerika polagoma zgublja na terenu in bi morala prav za prav dobiti le eno zlato kolajno, kajti v štafeti je imela srečo, da je nedvomno najmočnejša štafeta Nemčije izgubila galico, ko je vodila že 10 m pred Ameriko. O premoči nemške štafete govori zlasti, da je v predteku postavila nov svetovni rekord 46,4.

100 m: 1. Stephens (USA) 11,5 (v predteku 11,4, kar je nov svetovni in olimpijski rekord), 2. Walsiewicz (Poljska) 11,7. 3. Kraus (Nemčija) 11,9.

80 m zapreke: 1. Valla (Italija) 11,7 (v semifinalu 11,6 olimpijski rekord, in izenačen svetovni rekord), 2. Steuer (Nemčija) 11,7. 3. Taylor (Kanada) 11,7.

4x100 m: 1. Amerika (Bland, Rogers, Robinson, Stephens) 46,9. 2. Anglija 47,6. 3. Kanada 47,8.

skok v višino: 1. Osek (Madžarska) 160 cm. 2. Odam (Anglija) 160. 3. Kaun (Nemčija) 160 cm.

kopje: 1. Fleischer (Nemčija) 45,18 m olimpijski rekord, 2. Krüger (Nemčija) 43,29 m. 3. Kwasniewska (Poljska) 41,80 m.

disk: 1. Maurer (Nemčija) 47,68 m olimpijski rekord, 2. Wajowna (Poljska) 46,22 m. 3. Mollenhauer (Nemčija) 39,80 m.

(Nadaljevanje sledi).

Zapeljivec pred sodiščem

Strel na moža — Beg v Italijo — 10 mesecev strogega zapora

Ljubljana, 17. avgusta.

Pred sodniške maleda senata je v soboto pripeljal paznik iz preiskovalnega zapora konaj 24-letnega Papeža Josipa, ki je bil obtožen, da je nameraval s kroglo iz samokresla ustreliti Jerino Viljena.

Papež Josip je bil rojen v Kamni gori, pristojen je v Trebnju. Po poklicu je ključavničar. Je sramec in je zadnje čase prebival v Ljubljani. Ze dolgo je poznal 22 let staro Zoro Palkovo, v katero se je pa zaljubil tudi Jerina. Ta je bil resen snubec in Zora se je oddala, da postane njegova žena.

USODEN ZORIN KORAK

Lani dne 1. septembra sta se Zora in Jerina poročila. Prve čase je bilo vse v redu. Jerina je hodila na delo in skrbel vzorno za svojo zakonsko družico. Ona pa je postajala čedalje bolj čudna. Spoznala je, da je Jerino ne bo mogla živeti v skupnem zakonskem življenju. Srce jo je vlečlo drugam. V zakonu z Jerino, ki je postajal za Zoro nezmožen, ker ni bilo soglasja med njo in možem, je Zora vzdržala skoraj 8 mesecev.

Dne 28. aprila letos je Zora naredila usoden korak. Pobežala je iz Jerinove hiše na Rodicah. Šla je najprej v Ljubljano, kjer je iskala Papeža, iz Ljubljane se je pa odpeljala v Logatec. V Logatecu sta se res srečala. Najela sta v hotelu »Kranar« sobo in tam prenočila. To je bilo 3. maja.

Jerina je že štiri dni iskal svojo pobeglo ženo. Srečanje je izvedel, da se je odpeljala v Logatec. Odpeljal se je za njo in usoda je hotela, da jo je zasledil z zapeljivcem v hotelu.

BEG V ITALIJO

Jerina je Zoro pozval, naj gre z njim. Šla je z njim čez dvorišče na cesto. Oberma pa je sledil Papež. Ko je Jerina na cesti obračunaval z nezvesto ženo se je pojavil pred njim v razdalji kakšnega metra Papež s samokresom v roki. Zora je kriknila in pograbila ljubčka za roko. Tedaj je pa že pošlo. Jerini je krogla obšla v prsih, Papež pa ni pomišljal, temveč je pograbil Zoro in z njo pobegnil v Planino in od tod v Italijo. Jerina se je tako ustrašila, ko je počilo, da niti ni vedel, ali ga je krogla zadela ali ne. Kriknil pa je takoj: »Ustreljen sem!« Ko je prišel k sebi, ni bilo ne žene ne zapeljivca. Odločitev je v hotel »Kranar« in ni povedal nikomur, da je ranjen. Šele v vlakcu je začutil močno bolečino v prsih in opazil, da ima srcejo okrvavljeno. V Domžalah je šel takoj k zdravniku. Ta mu je izvlekel kroglo in ga poslal domov, ker je bila poškodba lahka. Zdravniški izvedenec dr. Suher je izjavil, da je pripisati zgolj slučaj, da krogla ni poškodovala glavne žile in bi

bila tedaj poškodba smrtna, ker bi Jerina na mestu izkrevlaval.

PAPEŽ ZORO ZATAJI

Poskušenež unora obtoženi Papež je izjavil, da se čuti krivega le v kolikor je neprevidno ravnal s samokresom, katerega je imel vedno s seboj, ker je iskal službo po vsej banovini in se je za vsak primer oborožil. Orožnega lista pa ni imel.

Zoro, ki je visoka črnaša bujna V. palka, je spoznal že predlanskim, ko je bila natekarica v Ljubljani. Nisem se zanimal za njo, in ona se ni zanimala za mene, je rekel Papež. Meseca aprila sem jo pa srečal v Ljubljani in mi je povedala, da se ne razume z možem ter išče službo. Povabila me je tudi, naj jo obiščem. Če bom kaj hotel okrog Domžal.

Nekdo sem jo obiskal na domu. Tedaj sem spoznal tudi njenega moža. Dne 2. maja me je sama prišla iskat na stanovanje v Ljubljani in mi rekla, naj grom z njo v Logatec, kjer se bo zmenila za službo v neki gostilni. Bil sem tako neumen, da sem šel z njo. V hotelu ova se predstavlila kot mož in žena. Bilo je v soboto in deževalo je, zato sva sedela v hotelu in pila. Kar se je pojavil njen mož. Zora je šla z njim na cesto, kjer sta se prepirala. Ona ni hotela z njim domov, on ji je zagrozil, da jo bo zaklal. Jerina sem pregovarjal, naj gre v gostilno, kjer se bomo mirno pogovorili, toda tega ni storila. Na cesti sem mu rekel, da ni lepo, da grozi ženi. Jerina me je zavrnila, češ kdo jo bo branil. Odgovoril sem, da jaz. Tedaj se mi je zdelo, da je Jerina pograbila nož v žepu, z drugo roko je pa zagrabil ženo. Zora se je oprijela moje desne roke, katero sem imel v žepu, kjer sem imel samokres. Potegnila mi je roko iz žepa, in že se je samokres sprožil. Drl sem za samokresom, da bi Jerino zastrašil s strelom v zrak, če bi meni ali ženi res kaj naredil. Ko sem videl, da se je priprljala nesreča, sem se hotel javiti orožnikom. Zora mi je pa rekla, da si bo takoj vzela življenje, če ne grem z njo v Italijo. Tako ova pobegnila v Italijo, kjer so najo bolj zapeli.

MOŽU JE REKLA, DA JE ŠOŠOLEC
26 let stari klubcar Jerina Viljem je povedal, da je živel z Zoro, ki je bila natekarica v Domžalah, že pred poroko. 27. aprila je zasledil Papeža duma, ko se je vrnil iz Zagorja. Zora mu je Papeža predstavila za šošolca. Jerina je pa takoj spoznal po govoricah, da je Papež Dolenec in ne Vipavec. 2. maja ota se Jerina in žena spila. Udaril sem jo nekajkrat za uho, je pripovedoval Jerina, ona je pa zbežala v Ljubljano. Šel sem drugi dan za njo, jo našel in jo pregovarjal, naj gre domov. Rekla mi je, da bo že prišla domov, pa je ni bilo. Drugi dan sem se odpeljal v Logatec. Sklepal sem, da bo tam.

ker je bila v Logatcu svojčas natekarica. Ko sem ju zasledil, sem nabrušil Papeža in mu očital, da ni dojel vreden, če si ne more dobiti dekleta, temveč zapeljuje poročeno ženo. Ko ova šla z Zoro po cesti, ji nisem grozil. Ker se je pojavila pred mano Papež in še preden sem se zavedel, je počilo.

ZORA ZATAJI PAPEŽA

Zora je prišla kot prič pred sodniške ravno na svoj 22. rojstni dan. Priznala je, da je bila nekaj sama kriva, da ni bilo soglasja v zakonu, nekaj je pa kriv tudi mož. Preklicala pa je svojo prvo izjavo, s katero je ščitila Papeža. Povedala je, da je Papež šel z njo in ne ona za njim. Tudi ni res, da ga je prišla za roko, temveč je Papež sam potegnil samokres iz žepa in ustrelil na moža. Prvič je izpovedala tako, kakor ji je svetoval Papež v

preiskovalnem zaporu, ko ga je obiskala, zdaj pa govori resnico, je rekla. Med tem se je namreč pobotala z možem.

Obtoženec branitelj dr. Krejci je opozoril sodnike, da je zdaj Zora pod vplivom svojega moža in da govori obremenilno za Papeža, dočim je bila njena prva izjava zanj ugodna. Ne gre ji torej nikakoli verodostojnost. Po vseh okoliščinah sodeč pa Papež ni imel in ni mogel imeti namena, da bi Jerino spravil s sveta. Sodniški maleda senata s predsednikom Brelihovom so razsodili, da je Papež kriv samo preslopla lahke poškodbe in so ga obsodili na 10 mesecev strogega zapora. Sodniške se ni moglo prepričati, da je imel naklop za umrtni klobučarji Jerine, Papež je namreč priznal zaradi previsoke kazni, državnih tožilec dr. Fellacher pa revizijsko procesa.

Mati petorček zopet mati

Zakaj se Olive Dionnova izogiblje ljudi — Roditelji petorček sta huda na kanadsko vlado

Ko se je materi slavnih ameriških petorčkov Olivii Dionnnovi zopet rodilo dete, so znova navali turisti v mestce Callander v pokrajini Ontario, Ameriška dekle, ta so seveda radovedna, kakšna je mati dvanajstih otrok, ki je v njenem potomstvu razen petorček tudi več dvojčkov. Priti do nje ni tako lahko, kakor bi človek mislil. Eden izmed redkih novinarjev, ki se mu je posrečilo priti v hišo, kjer stanujejo Dionnnovi, opisuje njihovo življenje.

»Imeti otroke je osebna in sveta stvar, — mu je dejala gospa Dionnnova, — in zato mi je težko govoriti o tem javnosti. To je tudi edini vzrok, da se izogibljem ljudem. Če pravite, da ste čakali pet tednov, predno ste mogla govoriti z menoj, ste lahko sami videli dolgo vrsto avtomobilov, ki vozijo dan za dnem mimo naše hiše in bolniškega paviljona z mojimi petorčki. Tam mora biti šele pravi direraj. Pravili so mi, da je zadnja sobota posetilo moje otroke 3000 ljudi. Kako naj si torej upam tja jaz? Čutim se, kakor da sem že v ječi. Kolika sreča, da je postavil moj mož vsaj tale tri metre visok plot okrog hiše. Tako imamo vsaj na dvorišču mir pred ljudmi. Drugače nas pa skozi okna gledajo in fotografirajo.

An zares, mestce Callander je postalo eno najprijubljenejših izletnih točk za prebivalce Severne Amerike. Toda ime, tega kraja se je skoraj umaknilo imenu Dionne. Tega imena so se polastili podjetni ljudje v najrazličnejše svrhe. Tako je na leseni hišici na strehi velik napis: »Gospa Legro in gospa Lebel, porodni babice vas pozdravljata.« Tik nad vrati in okni je pa več manjših napisov, nanašajočih se tudi na znamenite petorčke. Razvila se je bogata trgovina z razglednicami in raznimi drugimi spominčki na petorčke. Celotno avtomobilsko garažo je dobila po njih imenu. Ob cesti na travniku pa stoji ogromna velika reklamdna tabla z napisom: »Javno parkiranje, 250 m pred vami dionnsko razgledišče.«

Največje zanimanje je pa vzbudila vest, da babici z zdravnikom dr. A. R. Dafoem niso bili povabljeni k zadnjemu veselnemu dogodka v rodbini Dionnnovih. Oba zakonca jih namreč sovražita, ker ju nekako zamenjavata z osvraženo kanadsko vlado. Ta jima je namreč vzela petorčke iz njune siromašne hiše in jih prepeljala v poseben paviljon javne bolnice, kjer so ves čas pod znanstvenim nadzorstvom. Roditelji težko prenašata to neizprosno poseganje v njuno zasebno življenje. Novinarju je Dionne potožil: »Moj žena je gotovo srečna, da se je nama rodil zdaj samo en otrok. Tudi vsi drugi naj bi bili prišli po vrsti na svet in z ženo bi imela radostno življenje. Rojstvo petorček je pa nama postavilo na glavo

vse življenje.« To radovednih Američanov in zlasti Američank prav nič ne moti, da ne bi v trumah prihajali gledat petorček, odnosno hiše, kjer so bile rojene, ker do petorček ni lahko priti. Podjetni kreinar v Callandru je namreč postavil daljnogled na edinem kraju, odkoder se vidi paviljon, kjer so petorčke pod znanstvenim nadzorstvom. Vidi se pa tudi njihova siromašna rojstna hišica, kjer leži zdaj v zibelki najmlajši Dionnnov sinček.

Strašna avtomobilska nesreča

Pri vasi Rychaltze na Moravskem se je pripetila v sredo strašna avtomobilska nesreča. S tovornim avtomobilom se je vračalo s sejma 16 kramarjev. Pred vasio je precej strm klanec, pod njim pa most in ovinek. Tu mora sofer zelo paziti in voziti počasi. Sofer tovrnega avtomobila, ki je peljal razen kramarjev tudi precej blaga, je pa vozil po klancu prehitro in poleg tega je baje še izključil motor. Posledica je bila, da je avto zavozil v debelo drevo in da se mu je zlomilo zadnje desmo kolo. Udarce je bil tako silen, da sta dva spredaj sedeča kramarja odletela z voza in obležala mrtva. Avto je odneslo v drugo drevo, potem se je pa zavali po nasipu dobrih pet metrov globoko in se prevrnil.

Posledice so bile strašne. Težki zaboji so ubili osem potnikov, tri pa tako težko ranili, da so kmalu po prevozu v bolnico umrli. O soferju Janu Satinskem pravijo, varnostne oblasti, da je zanesljiv in da sploh ni pil, predno je krenil na pot. Širijo se čudne govorice, da sprednji kolesi razbitega avtomobila nista bili enaki. Sofer, ki ima samo zlomljeno nogo, pravi, da se ničesar ne spominja in da sploh ne ve, kako je prišlo do nesreče.

Radioprogram

Sreda, 19. avgusta

12: Po slovenskih planinah in dolinah (plošče). — 12,45: Poročila, vremenska napoved. — 13: Napoved časa, spored, obvestila. — 13,15: Vse mogoče. »Rak kolo hoče (po željah). — 14: Vreme, horzni letalci. — 19: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, spored, obvestila. — 19,30: Nac. ura: Primož Trubar; (ob priliki 350 obletnice njegove smrti (gđ. Zora Lampretova). — 19,50: Mladinska ura: Črtice iz zgodbe Spisala g. Gustav Strniša. — 20,10: Ob 150letnici prvega vzpona na Mont Blanc (g. dr. Oskar Reya). — 20,30: Prenos simfonije koncerta iz Rogazske Slatine. Dirigent g. ravatelj M. Polič. — 22: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, spored. — 22,30: Koncert pesne glasbe. Kvartet sester Stritar.

André Theuriet:

64

Nevarna lepotica

Roman

Čeprav se je premagovala, so ji pri tekle solze v oči. Sramovala se je svoje slabosti. V svojem ponosu si je srčito obrisala oči in podala Lechautru roko. — Na svidenje, kaj ne? Pridite k nam na obed!

Potem se je pa naglo obrnila in odšla v salon.

Lechautre je hitel z vrta k Jakobu, nervozno izprehajajočemu se po bulvarjih. Povedal mu je, kako je opravil in za kaj se je Terezija oddala.

— Neotesanec si, mu je dejal, — tvoja žena je pa anzel.

Čeprav je bil prišel mladi slikar v svoji ljubezni do Manie že tako daleč, da so bila ototela njegova čustva in da je bil brezbržen do vsega, kar se baš ni tikalo Manie, je vendar zadržel, ko je zvedel, kako daleč je že po njegovi krivdi razpad njegove zakonske zveze.

Naglica, s katero so se vrstili zadnji dogodki, in energična Terezijina odloči-

tev sta ga povsem zbegali in težki očrtki so mu jeli glodati vest. Ko je stopil s svojim prijateljem v salon v Carabacelski ulici in zagledal v motni razsvetlavi ob strani svoje matere in Kristine svojo ženo, ki jo je bil tako globoko razžalil, je zardel od sramu in svoje zadnje ni mogel prikriti.

Terezija je bila ta čas, zabrisala vse sledove svojih solz in navidez je bila mirna, brezbržna. Svojejo moža je sprejela z dostojanstvenim mirom, pod katerim je njena duša že več tednov silno trpela. Toda dozdnevni mir, s katerim je pozdravila Jakoba, mu je še bolj ranil srce. Ni se znal hliniti in njegovo zadrego sta opazili tako mati kakor tudi Kristina. Da bi ostal vsaj navidez miren, je vprašal mater in sestro, kako sta preživeli popoldne in kje sta bili na izprehodu.

— Bile smo v Saint-Jeanu, je odgovorila Kristina. Kaj neki je nam prišlo na misel, da smo si izbrale baš ta kraj za izlet? V krčmi, kjer smo se hotele ustaviti, je bila slaba družba in Terezija se je menda vrnila ozlovoljena. Čeprav ji v Nizzi ugaja.

Na dolgo in široko so se razgovorili o tem neprijetnem doživljanju na izletu. Jakob je pri tem menjal vse barve in ni si upal dvigniti oči, da bi mati in sestra

ne opazili njegove zadrege. Čeprav sam ni nikogar videl, ni ušel pozornosti drugih. Kristina ga je skrivaj opazovala in videla je njegovo zadrego. To se ni zdi sumljivo, gotovo ima Jakob slabo vest, je pomislila. Da se ni slučajno iznevil svoji ženi? Pri tej misli je začutila skrito veselje in škodoželjni smehljaj ji je zaigral na ustih.

Lechautru je bilo vse dobro znano in zato si je z veliko vnemo prizadeval prebiti led. Njemu so se morali zahvaliti, da se je večer srečno končal. Toda drugi dan je prinesel Jakobovo nove muke. Zadnji dan pred odhodom je bil dolžan posvetiti se ves svoji rodbini. Taval je nalik duši v vicaoh po svojem stanovanju, kjer so ga pozdravljali odprti kovčegi. Izgubil se je vsake priloženosti, da bi ne ostal sam s Terezijo in vendar ga je vsak hip proti njegovi volji vlekel v sobo, kjer se je njegova mlada žena pripravljala k odhodu. Prazni predali, vsa drobnarija, kar je je spravljala Terezija v kovčeg, je pričala, da ni nobenega upanja, da bi se vrnila in to je Jakoba silno bolelo.

Na ožotnem Terezijinem obrazu so bili zapisani vsi težki očrtki. Komedia, ki jo je moral igrati vprčo svoje matere in sestre, ga je bolela in poniževala v njegovih lastnih očeh. Želel je, da bi bil

ta mučni dan že končan, obenem se je pa bal, da ga bo prekalnil konec in da prinese jutrišnji dan ločitev. Bil je ves iz sebe, postal je razdražljiv in prepričal se je s Kristino. Presenečena mati je boječe opazovala svojega ljubljeneega sina in videč njegova blede lica, ga je prišla za roko in vprašala skrbno:

— Kaj ti pa je, sinček moj? Tako bledega in razburjenega te nisem še nikoli videla. Ali si bolan ali pa te vznemirja Terezijin odhod? Povej mi odkrito, sicer bom mislila kakor Kristina. Da skrivaš pred nama globoko bolelo.

— In tedaj je postalo Jakoba sram lastne slabosti, skušal je potolažiti svojo mater, toda vse njegove besede so bile prislilene in zvenele so prazno tako, da je odšla mati od njega vsa zdvočena, polna težkih skrbi.

Kristina se je pa hotela osvetiti bratu za njegovo grobost in zato je odvedla Terezijo za vrata in jo vprašala navidez sočutno:

— Glejte, lahko bi mi odkrili svoje sroce. Priznajte, da sta se z Jakobom spila.

Terezija je zadržala in odgovorila hladno:

— To se vam samo zdi. Preveč bujno domišljijo imate, Kristina.

Kristina je pa odgovorila razdraženo:

— Ne, nimam bujne domišljije, pač na zdrave oči in vidim dobro, da se ne razumeta vsč tako dobro, kakor prej. Sicer pa, kaj bi govorila